

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

thiếu nhi

Nguyễn Văn Minh

108

Những gì có thể làm được hôm nay
thì đừng để đến ngày mai.

BENJAMIN DE FRANKLIN

KÍNH CÁO VỚI QUÍ THÂN HỮU MÀ THIẾU NHI ĐÃ GỬI BÁO BIỂU :

Thưa quý vị,

Kể từ số 1, Thiếu Nhi vẫn mua giấy in báo trên thị trường tự do, số lượng mua cũng hoàn toàn tự do, nên hàng tuần Thiếu Nhi vẫn in thêm một số báo để tặng thân hữu.

Nhưng kể từ tháng 7-73, vấn đề mua giấy trở nên vô cùng khó khăn, nhất là loại giấy báo nhập cảng để in Thiếu Nhi đã rất khan hiếm, cho nên Thiếu Nhi chỉ còn có thể in bằng số giấy giới hạn do Bộ Kinh Tế ấn định. Số giấy đó vừa đủ để in số lượng báo mà Thiếu Nhi đã thỏa thuận từ trước là sẽ giao cho nhà phát hành.

Vậy kể từ số này, chúng tôi sẽ buộc lòng phải ngưng gửi báo biểu. Xin quý vị cảm thông với những khó khăn liên tục mà một tờ báo giáo dục lành mạnh đã phải gánh chịu, trong khi những bạn đồng hành phần lớn đã dừng bước trên con đường mỗi một gian nan.

Xin trân trọng cảm tạ quý vị.

TIN VỀ CÁC GIẢI THƯỞNG

Kể từ ngày chủ nhật 23-9-73, tất cả các phần thưởng và bằng tưởng lệ của các giải thưởng đều có để sẵn tại tòa soạn Thiếu Nhi. Để tránh hư hao và nhất là giữ cho văn bằng được mỹ thuật, không bị nát hoặc có nếp gấp, nếu các em có thể, xin vui lòng ghé tòa soạn nhận tặng phẩm. Trường hợp nhờ bạn lãnh dùm, xin xuất trình thẻ GDTN hoặc thẻ học sinh của người trúng giải. Còn các em ở xa, không thể về nhận, tòa soạn sẽ gửi tới bằng đường bưu điện.

GIẢI ĐÁP ĐỒ VUI CÓ THƯỞNG KỲ 106

1) Xui cho chú trộm bị tở « trác », vì đầu dây kia không cột vào đầu cá.

2) Xếp như sau ta sẽ được 1000 :
 $888 + 88 + 8 + 8 + 8 = 1000$

Sau đây là danh sách các bạn gửi về sớm nhất :

1) Huỳnh duy Thắng 52 Bùi thị Xuân SG.

2) Nguyễn anh Minh 10 C Cư xá 351 Lê đại Hành SG.

3) Trần thị Thần Lầu 318 Lô L Hoàng Diệu SG 4.

4) Nguyễn mạnh Hùng 63 Xa lộ Tân Cảng SG.

5) Trần ngọc Thi 257 Chi Lăng Phú Nhuận.

6) Nguyễn nguyệt Thu 39/3 A Nguyễn Du - An Giang.

7) Nguyễn thị Thu 225 Độc Lập Đà Nẵng.

8) Trần như Đông 11 An Tiêm - Tây Lộc - Huế.

9) Dương ngọc Thành 28/137 Ấp chợ, xã Đại Phước - Quận Nhơn Trạch Biên Hòa.

10) Chương kim Thu 101 Trưng Vương - Ba Xuyên.

Các bạn sẽ được gửi tặng số 109.

ĐỘC GIẢ DÀI HẠN

Nguyễn quang Huy 397 B Lê văn Duyệt Saigon nửa năm báo kể từ số 106 đến 130 - Linh mục Bùi Thủ Tòa giám mục Kontum 1 năm báo từ số 105 đến 154.

NHÂN CHUNG TẤT CẢ CÁC EM

1) Nhiều em có nhũy tới tòa soạn thăm các bác, chú và chị, chị xin thành thật cảm ơn. Nhưng vì tất cả các bác, chú và chị đều phải đi suốt ngày, chỉ có thể làm việc tại tòa soạn vào buổi tối, nên các em đã không gặp ai cả, chị rất tiếc. Tuy nhiên, hằng tuần các bác chú và chị đã dành riêng sáng chủ nhật để tiếp các em tại tòa soạn, các em nên tới vào thời gian đó sẽ gặp.

2) Gửi thư cho chị, xin các em nhớ ghi tên hoặc bút hiệu cạnh chữ ký thì chị mới có thể trả lời. Nhiều em viết tới 5, 6 lá thư trách chị không trả lời, mà không một lá thư nào đề tên, chỉ ký tắt, chị vẫn không thể trả lời được, các em chờ đợi lại buồn, tội quá.

3) Báo từ số 1 đã đóng thành bộ, cứ 10 số thành một bộ, bìa carton giấy vải học plastic, giá 700đ. một bộ. Ở xa thêm 100đ. cước phí bảo đảm. Thư và bưu phiếu xin đề :

Bà Đỗ thị Phương

159 Thiệu Trị, Phú Nhuận - Saigon

Chỉ gửi bưu phiếu. Đừng gửi tiền mặt mà bị thất lạc đó, các em nhé.

4) Có một số em gửi thư tới chị hoặc chú Nhật Tiến, cô Nhật Tiến, chị Mai Loan v. v... nhờ mua dùm sách của nhà sách Khai Trí. Xin trả lời chung rằng bác chủ nhiệm báo Thiếu Nhi là giám đốc nhà sách Khai Trí, và hằng tháng bác có tài trợ cho TN một số tiền, để bù vào sự lỗ lã, nhưng tất cả các chú, cô kể trên và cả chị nữa, không một ai có liên hệ gì với nhà sách, không ai có thể mua chụ dùm, hay mua theo giá đặc biệt gì cả.

Vậy muốn mua sách, các em gửi thư về :

Nhà sách Khai Trí

62 Lê Lợi Saigon 1

Bưu phiếu cứ dễ như trên, không cần ghi riêng tên ai, nhà sách vẫn lĩnh được, vì đã có sự thỏa thuận với nhà bưu điện. Đừng gửi tiền mặt, chỉ dùng bưu phiếu thì sẽ không bị thất lạc.

HỘP THƯ

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Bà Giáo sư Mã thị Huỳnh Diệu : Trân trọng cảm tạ nhũy của bà đối với Thiếu Nhi và bác Chủ nhiệm Nguyễn Hùng Trương. Chúng tôi xin gửi tới bà lời xin lỗi sâu xa về những phiền phức đã xảy ra cho bà do sự sơ xuất của chúng tôi. Hành động vô vớ lợi, chỉ với mục đích giúp ích cho người khác mà bà đã làm sẽ là tấm gương sáng cho các em học sinh. Tương lai quốc gia sau này một phần lớn nhờ ở bầu nhiệt huyết của quý vị giáo chức. Xin bà đừng nản chí. Kính.

Em Nguyễn thị Dung, Saigon : Vì thù ghét mà vu khống là thái độ của kẻ đê tiện. Tiếc thay, những việc như vậy đã thường xảy ra cũng như trường hợp của bà Quan Âm Thị Kính, chỉ được giải oan khi đã chết. Em đối với bạn thế là tốt lắm. Chị không khuyên em nên khôn hơn. Trên đời, có nhiều lối đại. Tùy theo ý nghĩ từng người. Đại như em đề giữ được tư cách, thành người tử tế tốt lành còn hơn là cái thói khôn vặt, ăn người, chỉ chứng tỏ kẻ khôn đó có một tâm hồn cần cỗi, tham lam mà thôi em ạ.

Em Hoàng Diệp, Gia Định : Em thông minh và có ý tứ lắm. Có N.T. gửi lời thăm em. Con gà xinh quá, ai mà nỡ bỏ sọt rác hả em ?

Em Nữ : Đừng quá bi quan. Minh chết mọi người sẽ quên minh ngay, không ai bị cái chết của minh ám ảnh đâu. Chị rất thương em, đừng nghĩ đại dột nữa nhé.

Em Bích Hạnh, Phú Nhuận : Bệnh lao hạch tức là bệnh tràng nhạc, cổ mọc lên một cái bướu, nguy hiểm em ạ.

Em Minh Nguyệt, An Giang : Em xưng hô với chị như vậy là đúng đó em. Mong em cứ dễ thương mãi mãi em nhé.

Em Lưu đức Vinh, Gia Định : Phải trúng câu thứ nhất rồi mới xét đến câu thứ hai. Và cũng xét theo lần lượt thư gửi tới nữa em ạ.

Em N.T.A, Diên Khánh : Sức học khá, mà lại chăm chỉ, cố gắng, thì có thể học nhảy, nhưng lại kẹt vấn đề chứng chỉ. Và lại, học nhảy một năm mà thi không đậu thì cũng như không. Mà lại thiệt thêm là qua năm sau đi thi bị lao đao, vì như vậy là chúng ta học hai năm lớp 12, trong khi không học lớp 11. Dù giỏi tới đâu, mà nguyên một lớp không học, thì tất nhiên sẽ có nhiều điều thiếu sót đó em.

Em Trương thanh Hòa Bình, An Giang : Tòa soạn còn số 102 em ạ.

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

thiếu nhi

Tòa Soạn : 159 Thiệu Trị — Phú Nhuận — Sài Gòn — Đ.T. 42152

Cơ Sở phát hành : 62 Lê Lợi Sài Gòn 1 — Đ.T. 20.348.

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG — Chủ Biên : NHẬT-TIẾN

Năm Thứ Ba — Số 108 — Ra ngày
21-9-73. Giá 70đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn Hùng Trương 1 ● Thắc mắc của em : Bách Khoa phụ trách 2 ● Truyện ngắn : Thăng-bù nhìn của Phan Khương Thái 3 — Thoát đời cùng khổ của Nguyễn Hùng Trác dịch 14 ● Sáng tác : Đoàn khúc mùa thu của Bơ-ti Nguyệt 5 — Một ngày cho nỗi nhớ của Đỗ Hoàng Kha 19 — Bé trả thù của Ti Belle 19 ● Cốt tích : Cây lúa của Ngô bá Cường ● Thơ : Trùng Quang, Rong lá Mơ, Uyên thủy Vũ, Nguyễn-thị Phú Yên, Phạm thùy Linh, Mộng uyên Long, Hạ Giang, Thông Xanh, V.T. Cỏ Biếc, Thập Cầm, Tô đức Mặc Uy, Quỳn Bằng, Nhật uyên Thủy, Nguyễn trường Anh, Triều Dương ● Định Gô : Mạo danh, Ném đá dẫu tay, nghề hèn hạ 9 ● Sự lăm : Cái kiện mây kiện củ khoai của Văn-Trung 6 — Chỗ cư trú sinh hoạt hằng ngày của Vũ Khoa 11 — Người dụ rắn của Văn Việt 16 — Tại sao 18 ● Giải trí : Ô chữ của Trần linh Nga 8 — Áo thuật trái banh biến hóa của Gô Ghê — Trò chơi : Mũ bay của Ngô bá Cường 10 — Cái đình vư của Arô-mède của Gô Ghê 8 — Đố vui hàng tuần 8 ● Vườn Hồng : Suối Mát của Đỗ phương Khanh 12 — Mẫu thêu của Vi Vi 12 — Chì ơi của Mai Loan 13 — Tay ngọc bên bếp hồng : Chè bắp của Đỗ thị Ngọc Bích 13 — Mẹo vặt của Hoàng Diệp 13 — Thức đơn kiếm wóc 13 ● Tranh phim : Cùng đi với từ thần của Nguyễn Tài 17 ● Truyện dài : Bức thư mất trộm của Edgar Poe, Thu An phỏng dịch 23 — Những dấu chân chim của Nhật Tiến 24.

TRANH BÌA CỦA VIVI
MỘT THOÁNG TRẦM TƯ

THƯ CHỦ NHIỆM gửi các em Thiếu Nhi

Các em thân mến,

Chắc các em một đôi khi cũng gặp một hạng người có vẻ mặt lúc nào cũng khó khăn. Họ làm như cỗi đời này sắp đến ngày tận thế rồi. Họ tỏ vẻ bực quan, không bao giờ nhích một nụ cười dù đứng trước bạn bè chuyện trò vui vẻ. Họ làm như đang bực mình một việc gì, nên thường hay tỏ ra cáu kỉnh.

Các em đến nhà họ chơi. Gặp các em, họ tỏ vẻ lạnh lùng, làm như các em đến chỉ làm phiền họ. Trong hoàn cảnh đó, chắc các em phải sợ sệt, thấy hình như mình bị khinh miệt, các em tìm cách rút lui và tự nhủ về sau các em không bao giờ dám đến đấy nữa.

Các em có dịp nói chuyện với hạng người có vẻ mặt lúc nào cũng khó khăn này, các em sẽ bực mình không ít. Các em hỏi, thường thì họ im lặng, không trả lời những câu hỏi của các em, không bàn cãi với các em. Họ làm như tiếc từ lời nói, nên thỉnh thoảng mới thốt ra một vài lời vắn tắt, nhưng thường là những câu trả lời nhạt gừng, làm va chạm lòng tự ái người khác. Họ không để ý, lắng nghe người khác nói chuyện nhiều khi họ ngắt lời người đối thoại làm cho người ta cụt hứng không còn tiếp câu chuyện được nữa.

Các em thân mến,

Các em nên nhớ bất cứ người nào cũng cho là mình quan trọng, có giá trị và ai cũng muốn người ta nể nang mình.

Những vẻ mặt khó khăn, lạnh lùng làm tổn thương lòng tự ái của mọi người, làm cho người ta không ưa mình và tìm cách xa lánh mình.

Vậy các em muốn được cảm tình của người xung quanh và được sống thoải mái, hạnh phúc, các em tránh đừng bao giờ có vẻ mặt khó khăn và lúc nào các em cũng tỏ ra vui vẻ niềm nở, dễ thương.

Thân mến chào các em

NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

thiếu nhi 1

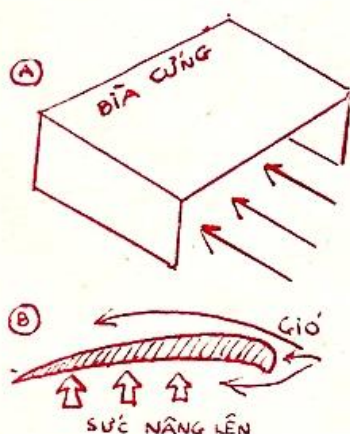
THẮC MẮC CỦA EM

HỎI: Thưa chú, nhiều khi trông vào chiếc máy bay, cháu vẫn không hết thắc mắc: máy bay chở nặng thế làm sao nó không rơi? Làm thế nào để lái nó qua phải qua trái, cũng một sức đẩy của động cơ tại sao có lúc nó lên, có lúc nó lại xuống. Cho cháu đoán thêm một câu hỏi nữa cũng không ngoài tính tò mò: Anh Nguyễn Hùng Trác có phải là con trai bác chủ nhiệm Nguyễn Hùng Trương hay không?

TRƯƠNG VĨNH HÒA
(Sài Gòn)

ĐÁP: 1) Muốn hiểu các động lực tác dụng vào máy bay sẽ cho hiệu quả nào, cháu hãy đọc kỹ thí dụ sau đây:

Có một miếng bìa nhỏ, như tấm danh thiếp chẳng hạn, đem gấp hai nếp để thành như hình vẽ dưới đây. Bây giờ ta thổi mạnh vào trong lòng

tấm bìa theo chiều các mũi tên. Ta sẽ ngạc nhiên khi thấy tấm bìa không bốc lên mà trái lại dán chặt xuống bàn, khoảng giữa ở trên trũng xuống. Hiện tượng này gây ra là do sự chênh lệch áp suất tạo ra khi ta thổi: Lúc ta thổi, không khí bị lùa đi mau ở trong lòng tấm bìa tạo nên áp suất thấp. Mé trên tấm bìa, áp suất do

đó cao hơn, sẽ đè tấm bìa xuống khiến nó không bay đi được.

TẠI SAO MÁY BAY ĐƯỢC NÂNG LÊN

Đối với cánh máy bay cũng vậy. Lúc bay, hơi gió thổi từ hướng trước mặt lại, cộng với hơi gió do cánh quạt tạo ra đập vào cánh máy bay rồi bị chệch làm hai đường: một mặt chạy lên phía trên cánh, một mặt chạy ở phía dưới cánh. Gió ở phía trên cánh không bị cản nên lùa đi mau hơn, vậy ở đó áp suất thấp hơn. Gió ở dưới cánh lùa chậm hơn nên áp suất cao hơn. Chính áp suất cao ở phía dưới cánh này đã nâng cánh lên và làm máy bay bay bổng được. Dĩ nhiên sức gió phải đủ mạnh để độ chênh áp suất giữa mặt trên cánh và dưới cánh có đủ sức nâng máy bay lên.

TẠI SAO MÁY BAY TIẾN TỚI?

Cũng một nguyên tắc trên, để giải thích tại sao máy bay tiến tới. Máy bay tiến tới được là nhờ cánh quạt tạo nên gió thổi lùa về đằng sau. Không khí ở phía trước bị lùa nhanh hơn nên áp suất thấp không khí ở phía sau có áp suất cao hơn nên đẩy máy bay đi tới.

ĐIỀU KHIỂN MÁY BAY THẾ NÀO?

Ta hãy quan sát 6 hình vẽ dưới đây:

Hình 1: biểu diễn máy bay nghiêng qua phải. Muốn vậy phi công chỉ phải kéo cần lái về bên phải. Bộ phận xếp ở đầu bên cánh trái sẽ dương lên tạo nên sức cản không khí

làm 2 cánh bị áp lực chênh lệch và khiến phi cơ nghiêng về bên phải.

Hình 2: biểu diễn máy bay nghiêng qua trái. Muốn vậy phi công chỉ phải kéo cần lái về bên trái. Bộ phận xếp ở đầu cánh bên phải sẽ dương lên tạo nên sức cản không khí, làm 2 cánh bị áp lực chênh lệch và khiến phi cơ nghiêng về bên trái.

Hình 3: biểu diễn máy bay lên cao. Muốn vậy, phi công kéo cần lái về phía mình. Cánh ở đuôi sẽ vênh lên, tạo sức cản của không khí ép vào phía đuôi, khiến đầu phi cơ ngóc lên.

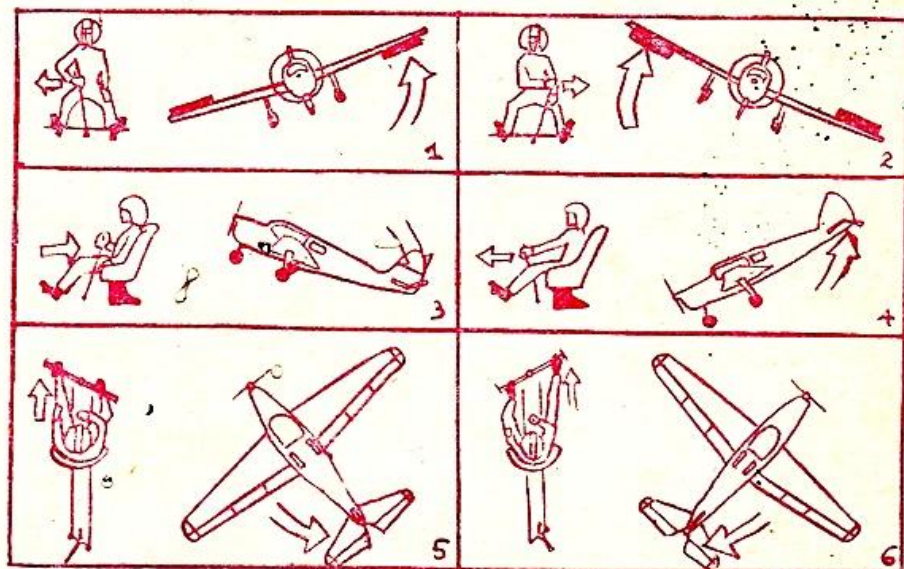
Hình 4: biểu diễn máy bay xuống thấp. Muốn vậy, phi công đẩy cần lái về phía trước. Cánh ở đuôi sẽ chúc xuống, tạo sức ép của không khí từ dưới lên trên, làm đuôi phi cơ chổng lên và đầu phi cơ chúc xuống.

Hình 5: biểu diễn phi cơ quanh qua tay trái. Muốn vậy, phi công đập cần lái ở dưới chân bằng chân trái. Cánh xếp bên trái ở đuôi phi cơ sẽ vênh lên làm không khí ép vào khiến phi cơ bị xoay về phía bên trái.

Hình 6: biểu diễn phi cơ quanh qua tay phải. Muốn vậy, phi công đập cần lái ở chân bằng chân phải. Bộ phận xếp bên phải ở đuôi phi cơ sẽ vênh lên, làm không khí ép vào, xoay phi cơ qua tay phải.

Nói tóm lại việc điều khiển phi cơ lên xuống, nghiêng bên nọ, bên kia, vòng qua trái qua phải đều do những bộ phận cánh xếp ở cánh và đuôi phi cơ chịu áp lực của không khí mà ra.

(xem tiếp trang 21)

truyện ngắn

THẮNG BÙ NHÌN

PHAN-KHUÔNG-THÁI

Xếp xòong Bù Nhìn đặc ý cười rung cả người. Anh chàng phe phẩy miếng cờ bằng nylon te tua. Gọi là phe phẩy cho oai, thật ra cờ bay nhờ gió thổi từ bề. Tụi ranh se se rút đi xa còn ngoái lại đám ruộng mạ với vẻ tiếc rẻ. Có thêm thằng Sáo Sậu đầu cây gòn cũng rất bức tức. Chúng bàn với nhau:

— Cái lão kỳ đà, chẳng đề ai làm ăn gì hết.

— Hôm nào phải choảng lão một trận chí tử.

Ừ, đúng đó... Hoan hô! Hean hô!

Gió chợt thổi cơn mạnh bạo và mưa đổ ào xuống, đuổi tụi lì lợm đi chỗ khác chơi. Những đám mạ non run rẩy trước thiên nhiên cuồng nộ.

Xếp xòong Bù Nhìn gầy gầy lạnh và ướt át, tận cọng rơm ở giữa thân. Miếng cờ bay phấp phất, dù sao nó vốn quen tùy hứng không chịu tuân theo sự điều khiển của xếp xòong Bù Nhìn. Khéo không xếp xòong Bù Nhìn sẽ cảm mạo. Cái nón lá tả tơi mà cu Bi đội đầu cho anh chàng đã bay xuống ruộng lơ lửng trên đám cỏ lá bằng mặt cắt. Bùn sinh với nước mưa văng dầy nón, nhưng không thể làm lấm cặp giò lêu khêu của xếp xòong Bù Nhìn. Xếp xòong Bù Nhìn xiêu vẹo. Cái thân cây dính anh chàng ở trên làm anh chàng mất oai.

Bù lại, với nhiệm vụ chính đáng mà nhà nông giao phó, ông Trời đã cho xếp xòong Bù Nhìn có độ dầm mười độ từ theo giúp đỡ đêm cũng như ngày. Đó là chim Cú, Diều Hâu, Cú Mèo, Cú Vọ, chim Lợn, chim Táp Muối, Éa hay Sa Yến... Đại khái mấy tụi kẻ sau, đôi khi chúng giúp nhà nông bằng cách ăn sâu, bọ, v.v... nhưng xếp xòong Bù Nhìn điên

tiết khí chúng liền khi ăn cỏ rau, lúa và các hạt giống ngũ cốc gieo và lấp không kỹ. Hạng nhất là tụi Se Se và Sóc. Thỉnh thoảng lại có tụi Gi Đá, Gi Sừng, Gi Cam, Sơn Ca, Bạc Má, Giồng Giọc... Cả tụi hay hót nhí nha nhí nhảnh như Họa Mi, Sơn Tước, Mai Hoa, Hoàng Oanh, Hồng Tước... cũng thuộc vào loại nửa nạc nửa mỡ này. Xếp xòong Bù Nhìn ghê gớm là vậy vẫn chịu bó tay trước tụi Cua Đồng và Chuột Đồng. Mặc cho xếp xòong Bù Nhìn hăm dọa và dùng đủ cách, tụi này vẫn không ngán. Cua đòi bò lên cao kẹp chân, tay của xếp xòong Bù Nhìn. Chuột tính gặm cái sào tre ngã xuống cho rồi. Lúc đó tha hồ tụi nó xâu xé. Cố nhiên tụi này ham ăn và ham phá hại, chỉ lo vấn đề bao tử nên xếp xòong Bù Nhìn yên thân bấy lâu. Ước gì xếp xòong Bù Nhìn di chuyển được thì bọn phá hoại biết tay chàng. Bọn phá hoại tuy vậy mà nhất gan. Chúng sợ cả dây bằng bằng thiếc mỏng, cắt nhỏ nhỏ dài và cột theo hàng cọc tre lưa thưa bay theo gió. Chúng hốt hoảng vụt cánh khi nghe tiếng động khua bởi lon sũa bọ hay hộp thiếc giăng trên những thửa ruộng xanh màu mạ non. Lắm lúc gã Diều Hâu đói mồi đi săn, bọn phá hoại bảo nhau trốn thật kín ở xó tăm tối nào.

Xếp xòong Bù Nhìn có ra lệnh và chỉ trở lung tung, nhưng gã Diều Hâu ngờ nghệch không thấu hiểu. Cứ thế Bù Nhìn và chim chóc sống trong tình trạng căng thẳng dần dà, chờ ngày tháng qua mau trên đồng ruộng mạ. Gieo mạ được ba tuần lễ, nông gia bắt đầu ra ruộng nhổ lên đề cấy.

Xếp xòong Bù Nhìn rảnh việc, nghỉ xả hơi một hôm. Anh chàng khoan khoái nhìn già, trẻ, trai, gái ra đồng làm việc. Họ bó từng đám mạ đề qua ngày phân phát, chuyền nhau cấy đều từng hàng. Họ vui vẻ nói cười trong lúc tay làm nhanh thoăn thoắt và công việc trôi chảy đều hòa.

Miếng cờ nylon bướng bỉnh, nó vẫn bay về phía trước và định làm quen với 2 con nghé. 2 con nghé non tung tăng như muốn rong khắp con đường nhựa, bờ cỏ và mấy thửa ruộng mệnh mông. Cu Bi lăm le cái roi mây. Chẳng những nó vụt vào mông lũ nghé ngộ mà còn phết luôn mấy con trâu già chỉ chực dầm lúa của nhà nó, của hàng xóm.

Lúa lên tươi tốt và xanh um. Ngày lúa ngậm hạt không xa. Như các cô gái quê xuân thì trở mả, lúa cho dòng dòng sức nước hương què. Tụi chim chóc không còn sợ mồi gì được. Chỉ còn lũ Cua và Chuột,

Ếch, Nhái nữa... Chúng còn sót lại sau những cuộc lùng bắt của bọn trẻ loài người trong mùa mưa 1 số ít nên không nguy hiểm lắm. Người ta chỉ e ngại thất mùa với chúng hồi lúa còn là mạ non mới cấy kia. Bầy giờ đầu vết tổ cáo chúng là những buổi lúa lem nhem hay ngã rạp ven bờ ruộng, men bờ đường đất. Thành tích của Cua, Còng và Chuột đó. Xếp xòong Bù Nhìn, dĩ nhiên, chẳng bằng lòng. Chưa kể đến những tên phá hoại tí hon: Sâu, Bọ, Rầy... Tuy không đuổi cổ bọn chúng, nhưng đứng thị thien nơi đây xếp xòong Bù Nhìn trông rõ ràng sự việc xảy ra. Lẽ ra một số buổi lúa đầu bị lùn. Chỉ tại bọn Ruồi đục lá, thường cắn bìa lá hay phiến lá. Lũ Ruồi mẹ đẻ từng trứng trên lá lúa. Ấu trùng màu xanh vàng lợt như màu lá lúa non. Khi vừa nở nó bò vào đốt lúa sinh sống, cắn vào lá non đang tượng hình. Tuy khó nhìn kiếm, nhưng xếp xòong Bù Nhìn biết rằng hễ con Nhộng nằm phía ngoài lá bị cắn, ấu trùng nằm sâu trong đốt lá. Lại thêm sự hỗ trợ của Sâu Nách. Kia những dấu cắn đứt ngang ống lúa, những dấu bên ngoài như bẹ lá hay 1 phần thân lúa bị cắn đứt và những lỗ hồng cho sâu thoát ra. Nhưng gia đình bác Hai không làm được lúa bị Chuột phá hại. Bởi vì Chuột đã bị họ lùng bắt mà xoi tái đủ món, ướp làm mắm... Bác Hai nhờ từng cây lúa bị bạc đầu lên quan sát và chỉ cho Cu Bi xem. Này Sâu nách màu hồng, sọc nâu (màu đất sét), sọc nâu đầu đen, Sâu nách màu vàng, màu trắng... đều sống ký sinh ở lúa. Qua thời kỳ nhộng, chúng phải công ơn và hóa bướm bay đi mất.

Thế rồi xếp xòong Bù Nhìn ngạc nhiên với 2 cái bình của cha con bác Hai đeo trên lưng. Họ làm việc gì bí mật giữa ban ngày đây? Chẳng có gì lạ lùng, vì họ đi xịt thuốc trừ sâu. Phải ngừa cả Sâu đeo, Sâu keo, Sâu cắn chèn. Tụi này trông na ná với nhau. Sâu keo ăn mòn gần hết phần trên chiếc lá và thân cây lúa. Sâu cắn chèn thì hay phá hại phần dưới của cây lúa, cắn đứt ngang cây lúa ở bất cứ đoạn nào. Còn Sâu ống hay Sâu đeo luôn quấn mình trong 1 đoạn lá rồi từ đó cạp mòn các bộ phận khác của cây lúa. Vậy nên ban đêm xếp xòong Bù Nhìn khoan khoái thấy lũ Bướm sâu ống tơi nhau dầm đầu vào chỗ chết. Bác Hai đốt một bóng điện 40 watt treo lồng thông trên 1 chậu nước to tướng. Dù gì Bướm chết trôi cũng đỡ được bao trứng non chúng sẽ ký thác

BÓN MÙA QUẢ CHÍN

Cảnh vật trên hoàn vũ
Thay đổi qua bốn mùa
Lúc trăng trong hoa nở
Khi cũ nắng, tuần mưa

Mỗi mùa một sắc thái
Gây hoài cảm muôn loài
Tươi tốt thành thơ đẹp
Tàn héo nỗi tâm người

Nhưng, tình yêu năm, tháng
Con người không giống nhau
Hạnh phúc và rứt rứt
Nhả đậm ư ơ sâu

Đổi cảnh văn, thi sĩ
Nghe lá rơi xạc xào
Nhìn muôn hoa lộng lẫy
Mơ màng tuyết trắng phau

Bút vẽ lên thơ đẹp
Tặng cho mùa mến yêu
Xuân, Thu, Đông duyên dáng
Lời xưng tụng đã nhiều

Hôm nay viết mấy dòng
Ngợi ca chào đón Hạ
Xán lạn mùa trưởng thành
Ngọt ngào thời kết quả

Hào quang trùm đất nước
Bóng Hè đậm đà xanh
Lúa vàng thơm ruộng cũ
Vườn quê trĩu quả lành

Lửa diêm trên nhánh Lựu
Ánh Đóm lướt ao bèo
Tiếng sáo diều dầm ăm
Từng không ngời trăng sao

Dòng biển tung sóng trắng
Đá núi lặn lam trời
Mưa như lưu ly rã
Trắng trong hoa Đại cười

Phượng, Soan tươi sắc đỏ
Như cánh pháo ngày vui
Điềm hồng sắn cổ biếc
Mền gấm đỏ chân người

Tiếng Đổ Quyên tha thiết
Nhắc nhở linh nước non
Thân cau trái ngọc kết
Hò Sen lá xanh rờn

Đào chín nhung tơ mịn
Lý cao trái thắm cành
Đứa nồng nàn men rượu
Chùm Dâu trĩu quả xinh

Tôi yêu đoàn thôn nữ
Nhẹ nhàng đôi tay mềm
Hòa mình trong nắng Hạ
Hái quả giữa đồng Chiêm

TRUNG QUANG

dưới mặt các lá lúa. Bọn lúa giẫy này né qua, né lại. Chúng gào réo âm vang như lũ trẻ ở dờ, lười biếng, chẳng may bị bắt đi tắm, xịt nước vào. Xếp xong Bù Nhìn làm le, mắng rằng:

— Này! đừng có ồn, ta đây muốn xịt «nước hoa» mà họ có thêm đề ý đâu.

Tội nghiệp tội Sâu, chết dần chết mòn, xác trôi lênh bênh. Cu Bi rủ em, lỗ nhỏ 4, 5 đũa ra đồng vạch lúa bắt tội Sâu còn sót. Vài con Bọ Gai đen nháy nháy loi choi. Đám Bọ Xít Hối sẽ bị nhận biết dễ dàng bởi chúng tiết mùi rất khó ngửi. Đi xúc xạo thế này, Bọ Xít Hối thường hay bay tủa ra hai bên cạnh Cu Bi, May thay vụ mùa này vắng bóng chúng. Chừng mấy tuần sau, người ta rộn rịp ra đồng gặt lúa. Họ gặt vùn cùn nên đồng đảo hò hất, cười đùa cho quên đi bao nhọc mệt. Xếp xong Bù Nhìn thêm thưởng với ý tưởng tham gia. Ô! đó là chuyện chiêm bao. Họ cũng sắp sửa sa thải anh chàng sau vụ mùa.

Tội chim chóc sợ đồng người với cảnh tượng hoạt động đã rủ nhau sang xứ khác làm ăn. Tội Cua, Còng nấp kỹ trong cái hang nhiều gạch đề lột vỏ, thay xác. Tội Chuột Đồng tảo tợn kinh tâm với mấy gã Mèo. Loài người họ săn bắt ráo riết quá. Nào đặt bẫy, hun khói, dùng Chó, dùng mồi thuốc độc. Rốt cuộc vài gia đình Chuột Đồng ngậm ngùi bằng bẽ con cháu, và sự sản đẻ di cư. Thà là đói khát nơi đất hoang, đồng trống, hơn là ở lại chốn trù phú nguy hiểm, Chuột Đồng nghĩ vậy đó. Vả lại lúa đã gặt xong xuôi, còn chờ vợ những gốc rạ, đày về tiêu sơ. Gió thổi nghe cũng lạnh. Sốt gì đâu? Cu Bi đánh trâu ra đồng, tha hồ cho trâu nhặt nhạnh. 2 con ghé non lớn nhanh, đã bớt xồng xáo và giữ bộ tịch chững chạc theo đuôi trâu mẹ bắt tức cười. Cu Bi đặt cái ách vào cổ trâu mẹ, bắt nó lôi cái xe 2 bánh. Trên đó Cu Bi bỏ dây rơm. Lũ em Cu Bi hăng hái chất nhau lên xe kéo, vừa «hò ớ ta» vừa làm trò nhào lộn trên đồng rơm. Bọn lúa vàng màu héo hắt, không ngờ già lão lúc nào. Chúng bị tước đoạt những hạt ngọc. Những hạt ngọc trắng tinh từ mình trong 2 đĩnh trâu xinh xắn, mập có, lép có... Cần gì, họ sẽ sàng để lựa ra mấy hời. Bây giờ lúa tôi tả vì những bó tập thể theo nhịp đập đều đều của thợ. Lúa trơ trụi biến thành những cọng rơm. Rơm chán ngán ngày tự do qua mau nên âm thầm rơi lệ. Trên

sào tre, xếp xong Bù Nhìn an ủi chúng:

— Đừng buồn, rồi tội mày sẽ về chốn êm êm chờ không cực khổ dầm mưa giải nắng như ta đây.

Bọn rơm được xếp thành những đụn lồ lộ, cao hơn cả nóc chuồng trâu. Chúng bắt mắt phản đối cha con bác Hai đã dùng chia nhon đề xia vào chúng, nhưng họ nào hay biết. Con Vện «ang ăng» chạy quanh đụn rơm. Theo sau là chị Gà Mái. Chiều rồi mà chị vẫn chưa dẫn con về ổ. Chị móm, chị bới rơm tung toé. Mười tên gà con tiếp màu lông với rơm vàng, lằng xằng bắt chước gà mẹ. Vài đứa giành nhau cọng rơm khô dính đầu được 1 hạt lép. Bỗng con Vện nghịch ngợm rượt nà mẹ con chị gà. Gà Mái cáu kinh dẫn con ừ té chạy. Bọn rơm thờ phào sung sướng. Thỉnh thoảng vẫn nghe chúng cãi nhau: «Sao lại nằm ép rệp bên trên, nằm dưới bị ngộp thở ghê! — Tại người ta sắp chồ vậy đó, giỏi thì cứ phản đối ngay họ.»

Chẳng bao lâu rơm rạ đã thật sự khô ráo. Bọn rơm khỏi phải chệ bai với than phiền. Chúng bị bó thành từng bó riêng. Và được đặt lần lượt trở đầu vào nhau, san sát nhưng không chặt chội vì nén chặt như xưa nữa. Trước hết, cu Bi «tắm» rơm. Lại tắm! Rơm gồng mình chịu trận, hết cách né với kều lã. Nước rưới đều ướt rơm và thấm xuống nền đất. Mồ đất cao độ 2 tấc, rộng 8 tấc và dài cũng cả thước. Vậy là bọn rơm yên phận nằm trên chục lớp dài, cách nhau đều đặn. Bác Hai xúc phần cho rơm. À không! Bác rã! meo giống như bụi nhỏ li ti. Bác lại tiếp tục xếp những bọn rơm bó khác lên trên. Bọn rơm giờ đã quen với những lượt meo đều hai bìa mỏ với những giọt nước từ búpsen của bình nhôm. Sau cùng cu Bi nhẹ tay cời lông dây lạt buộc rơm ra. Bọn rơm uốn éo vắn mình, muốn đầy những cọng thứ tự nằm trên di chỗ khác chơi. Và cứ thế, ngày sang ngày, họ đốt mô cho cháy những phần rơm rạ so le ở hai bên sườn. Họ đập tàn lửa và quét tro rắc đều lên mô, xong tưới nhẹ ngoài mặt. Bọn rơm hết nóng vì lửa, lại nóng vì thân nhiệt của chính chúng bốc hơi. Càng bởi bác Hai «lâm áo mô» quá kỹ để thu hoạch năng suất được cao. Bác Hai và cu Bi chăm nom mô năm cần thận. Nào vạch «áo» xem chừng độ ẩm, nhìn gió, nhìn mưa...

Bao nhiêu là công việc qui mỗ và bận rộn, vậy mà xếp xòong Bù Nhìn chịu phép chẳng giúp đỡ gì cho nhà nông cả. Xếp xòong Bù Nhìn ước gì họ đã thấy mình ra đem vào mà trồng nấm. Tiếc thay họ không để ý đến thân hình tiêu tụy của xếp xòong Bù Nhìn. Họ chọn lựa tụi sạch sẽ, không mục, không meo mốc mốc sẵn. Tụi còn mới tinh, cọng xanh cứng còn được hoãn nữa, nói chi đến bọn rơm bện họa, bị bệnh tiềm hay trước vốn sống ở đồng chua nước mặn, có phen...

Vì rơm để trồng nấm, không dự trữ cho mẹ con nhà trâu ăn dần, nên ngày 2 buổi cu Bi phải dắt chúng ra đồng gặm cỏ. Vợ vắn Cu Bi dùng ná cổ bắn hạ những con chim lười cánh không muốn đi xa kiếm ăn. Tụi Se Se hốt hoảng đậu trên vai xếp xòong Bù Nhìn để trốn. Cu Bi quyết không tha. Những viên đạn bùn khô cứng, không trúng mục tiêu, chỉ tồ làm xếp xòong Bù Nhìn đau đớn, bung ra. Hai con mắt bằng trái cà được đen già của xếp xòong trúng đạn rơi mất. Vậy để xếp xòong Bù Nhìn khỏi chứng kiến cảnh thương tâm Con «nghe già» chậm rãi đến bên xếp xòong Bù Nhìn xiêu vẹo. Nửa muốn mại cặp sừng nòn, nửa muốn ủi chường ngại vật trên bước đường thênh thang của nó. Nhưng cu Bi đã quát con «nghe già» tránh ra để cu Bi tiếp tục trở tài thiện xạ. Cu Bi không nghĩ đến việc thực hiện 1 tháng Bù Nhìn khác cho vụ mùa sau. Tay chân, thân thể xếp xòong Bù Nhìn tơi tả, thì nhau bay với miếng cờ nylon. Có tiếng nhóc em cu Bi vỗ tay reo mỗi khi cu Bi nheo mắt, buông ná thung. Mục tiêu không là chim chóc mà vẫn là xếp xòong Bù Nhìn bất động, đau lòng với số phận. Một con Cò Trắng cô độc vừa đáp xuống bờ mầu bên kia. Nhóc Tèo chỉ anh nó. Cũ Bi quay phắt lại để nhắm bắn. Viên đạn bùn trượt văng. Cò Trắng hốt hoảng bay bằng Cặp giò lêu khêu của nó như đôi chân sào tre của xếp xòong Bù Nhìn, thừa thải không biết giấu ở đâu. Con «nghe già» vừa quanh lại. Liếc trộm cu Bi, rồi thích ý nó há mồm rút nhanh «ruột gan» của xếp xòong Bù Nhìn. Xếp xòong Bù Nhìn lịm chết. Dù gì anh chàng đã tròn phận sự bao ngày qua, không kể công và không cần trả ơn. Nhóc Tèo rình rình nhẩy lên lưng con «nghe già». Con «nghe già» giật mình tuôn chạy. Vô tình nó báng ngã xếp xòong Bù Nhìn. Chỉ còn những gốc rạ trọc đầu, «khóc cho 1 người vừa nằm xuống.»

PHAN KHƯƠNG THÁI

ẢO THUẬT TRÁI BANH BIẾN HÓA

Trình diễn:

Tay trái bạn cầm một trái banh bóng bàn, đưa ra trước khán giả. Bạn xoè tay phải để chứng tỏ tay này không cầm vật gì cả. Bạn dùng tay phải che trái banh lại. Sau đó, bạn lấy tay phải ra. Khán giả sẽ ngạc nhiên khi thấy tay trái bạn có đến hai trái banh.

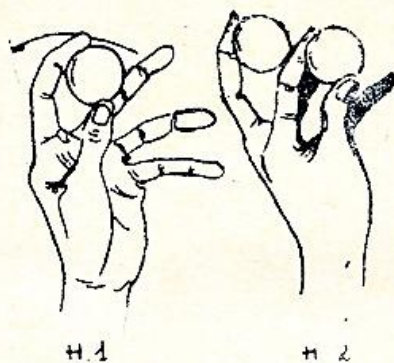
Vật dụng:

— Một trái banh bóng bàn còn nguyên.

— Một nửa trái banh, cắt thật khéo, úp vừa vặn vào trái banh thứ nhất.

Cách làm:

Tay trái bạn cầm trái banh như

hình 1, nửa trái banh còn lại thì úp phía sau. Khi xoè tay phải che trái banh lại, bạn lập tức dùng ngón trỏ và ngón giữa kẹp chặt nửa trái banh phía sau, rồi đưa vòng ra phía trước thành hình 2. Dĩ nhiên là khán giả chỉ thấy phần lồi của nửa trái banh.

Bạn phải tập luyện ngón tay cho quen, kéo lộ tẩy thì «quê» lắm đó. Chúc bạn thành công.

GỖ GHỀ

ĐOÀN KHÚC MÙA THU BƠ TI NGUYỆT

Trời đã vào thu! em biết thế.

Chiều nay trên con đường về nhà, mưa ngâu bay bay từng hạt nhỏ trên tóc em, con Hương nói giống như sương mù trên lá cỏ. Trời vào thu có nhiều lá vàng bay, một dấu hiệu được người ta nhắc mãi đến mãi nay. Theo em thấy, em yêu mùa thu ở màu xanh, màu nắng vàng vọt lướt thướt xuyên động trên những vết lá rụng, yêu cảnh cây trơ trụi, chờ vơ như bộ xương in hình trên vòm trời xám ngắt. Em có những ước mơ hết sức vu vơ, em ước em thành mây màu tro bay hững hờ, bay về vùng thần tiên sống tĩnh khiết như một nàng công chúa, nàng công chúa ngủ trong rừng.

Mỗi chiều tan học, em đi về, con đường có hai hàng lá me đan rợp vào nhau, ánh mặt trời héo úa rơi loáng thoáng trên đường đi. Em đi trong gió thu, áo bay trắng rợp như chim, lá me rơi tung bay cài trên tóc em như những chiếc ruy-băng Mẹ cho, chân em đạp trên biển lá, mùa thu đến buồn bã và héo úa như giọt nắng rơi động trên kẽ lá vậy.

Cứ mới thu về em yêu mưa ngâu, yêu màu xanh da trời và màu xám mây tro. Chiều ngồi đong đưa chân bên sông lục bình xanh lục, ai có biết ắp trong đó vài cành hoa để thương tím hoàng hôn yếu đuối. Mùa thu năm mười ba tuổi em bắt đầu làm thơ, cảm hứng của em là vòm sông lục bình xanh, những vắn thơ đầu đời của em còn vụng dại, em chỉ ngậm bút nhìn trời xanh bích ngọc bằng đôi mắt màu đen, mắt em trở to như muốn tìm trong tầng mây từng ý thơ vậy.

Mùa thu đến có mưa ngâu, tháng bảy có mưa ngâu, mưa ướt từng viên sỏi trắng, ướt từng chiếc lá sầu nằm chờ vơ trên cỏ. Vườn ngọc lan nở hoa trắng trinh nguyên, hương thơm len tẩm voan xanh tràn vào phòng em, hương hoa thơm nồng nồng từng trang sách vở trên bàn học.

Tóc bom bê nằm đong đưa trên áo lạnh màu kem hồng, em lòn tay vào túi ngậm thối ở mai vào miệng, hát vài câu hát không tác giả hay đúng hơn là em sáng tác trong những lúc nằm gối đầu bên bờ sông lục bình:

«Bốn mùa trong em...

Em chỉ yêu mùa thu

Vì mùa thu có nắng vàng phơi

Có lá vàng bay

Có con nai vàng...

Hình như những hạt nắng sót vơ reo dưới chân em, reo như điệu đàn thiên nhiên vậy.

CÁI KIẾN MÀY KIẾN CỬ KHOAI VÀ TRUNG

Kiến là loài chúng ta đã biết khá nhiều. Đó là những côn trùng thuộc loại mô dịch (cánh có màng mỏng) như loài ong.

Thân kiến gồm ba phần rõ rệt: đầu, ngực và bụng. Mỗi phần có một nhiệm vụ riêng hầu như hoàn toàn độc lập với nhau, giống như tất cả các giống côn trùng khác. Ngực nối liền với bụng bằng một cái màng mỏng, linh động, chia ra từng khớp. Được gọi là cuống. Dùng kính hiển vi để quan sát, người ta nhận thấy ngay sự khác biệt rõ ràng giữa ba phần này.

Trước hết, đầu kiến có những sợi râu và một bộ máy nghiền thức ăn. Ngực bao bọc lấy cơ quan thân kinh trung ương, có những cặp chân mọc dài ra. Bụng chứa những cơ quan tiêu hóa và sinh sản.

RÂU VÀ MẮT KIẾN

Bây giờ chúng ta hãy tuần tự đề cập tới ba bộ phận trên. Chúng ta bắt đầu quan sát mấy sợi râu. Đây là bộ phận có thể nói là quan trọng vào bậc nhất. Đặc biệt đối với giống côn trùng, các sợi râu được chia ra làm nhiều đốt linh động và có thể sinh hoạt tự do (tuy nhiên, điều này vẫn chưa được khám phá đầy đủ). Chính những sợi râu đã giữ vai trò

của một bộ máy truyền tin, vì chúng có thể tiếp nhận và phát đi những tin tức, xa hoặc gần. Do đó, râu của kiến đã được ví như một đài phát thanh và thu thanh.

Một cơ quan kỳ diệu khác là đôi mắt lúc nào cũng mở thao láo với những đốm tròn nổi lên làm tăng thêm phạm vi nhìn của kiến. Mắt kiến rất lớn và vì thế đã chiếm hầu như gần hết cái đầu có hình một chiếc gầu dầy của nhà nông ta.

BỘ MÁY NGHIỀN ĐA DỤNG

Bộ máy nghiền nơi miệng kiến còn lạ lùng hơn. Kiến có hai môi: môi trên lớn, môi dưới nhỏ. Hàm kiến ngắn, nhưng khoẻ lạ lùng. Tùy theo trường hợp, kiến sử dụng bộ hàm như một thứ khí giới tấn công hay tự vệ rất lợi hại. Khi cần, kiến có thể dùng hàm để cưa, đục, cuốc, kẹp, rửa... y như một cái máy đa dụng. Nhiều con mồi đã phải chết tan xác dưới những nhát bõ hung bạo như trời giáng của kiến, và lẽ dĩ nhiên cũng có nhiều địch thủ phải quần quai cánh đáng thương dưới sức nghiền như máy xén của hàm kiến, hoặc phải tìm đường vắt giò lên cổ chạy cho thật lẹ để thoát thân.

Kiến có ba cặp chân như tất cả các giống côn trùng khác. Những chân này rất mỏng mảnh nhưng cũng rất hoạt động và khoẻ.

VŨ KHÍ HÓA HỌC

Ngoài việc chứa đựng những cơ

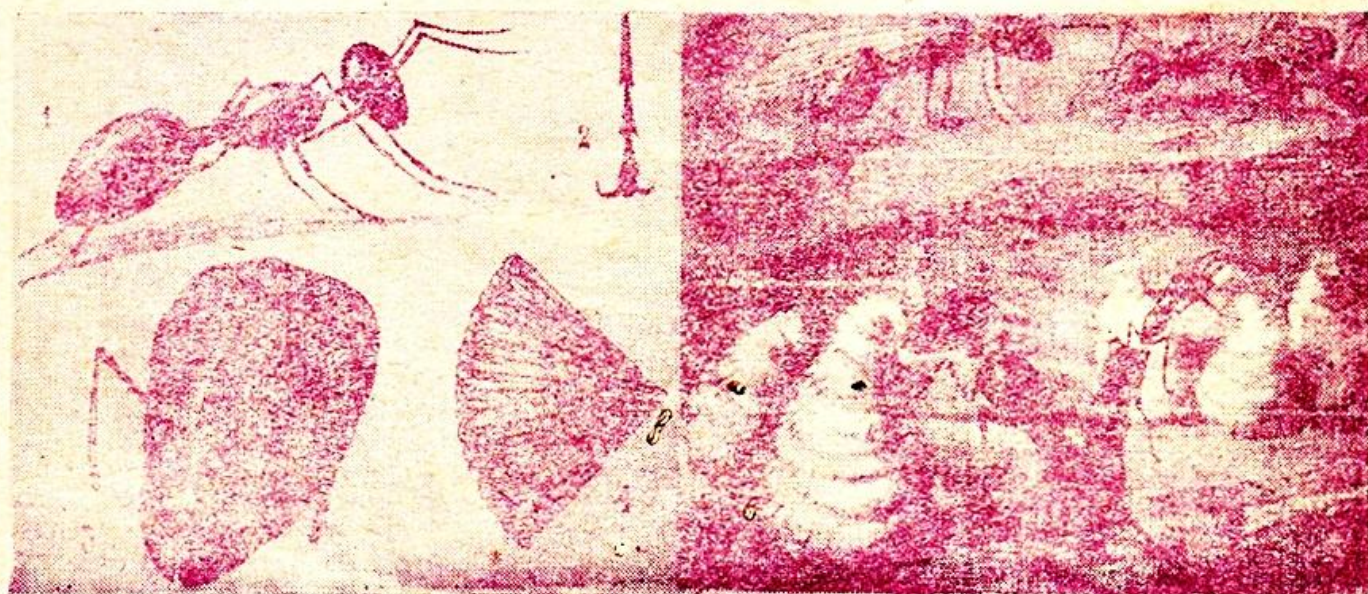
quan tiêu hóa và sinh sản, bụng kiến còn có hai nhiệm vụ khá đặc biệt: chế biến ra một thứ ất xít rất khó ngửi có thể ngấm được; và sử dụng chất ất xít này như một thứ khí giới hóa học có khả năng làm khiếp đảm các con mồi và đối phương của kiến. Các loại côn trùng còn dùng thứ nước này rải trên lối đi để ghi nhận đường hướng.

Chúng ta vừa phác họa những nét đại cương về thân hình của kiến. Bây giờ mời các bạn tiếp tục quan sát những phong tục tập quán, nếp sinh hoạt cũng nơi ẩn chốn ở của thế giới loài kiến.

THÀNH PHỐ KIẾN

Dưới con mắt quan sát của các nhà chuyên môn, nơi kiến sinh sống trông chẳng khác một đô thị tí hon được thiết lập ngấm dưới đất với những hành lang có chia ngăn, xếp tầng rất qui mô. Kiến chúa sẽ chọn một nơi rộng rãi có nhiệt độ thích hợp để làm nơi hạ sinh những trái trứng đầu tiên nhỏ, tròn và trắng. Rồi những trứng này nở ra ấu trùng có hình thù như những chú sâu con con mềm mại và yếu ớt. Cổ nhiên những ấu trùng này chưa đủ khả năng để sống tự lập được.

Chính mấy chú kiến thợ phải lãnh nhiệm vụ cung cấp thức ăn cho từng ấu trùng cho biến dạng thành bộ non. Đây là lúc kiến chúa lo hạ sinh lớp trứng thứ hai với số lượng nhiều hơn. Lẽ dĩ nhiên, chỗ ở của

1 — Kiến thợ

2 — Chân kiến

3 — Đầu kiến

4 — Râu kiến

Trong xã hội loài kiến, mỗi phần tử đều có một phận sự bất di bất dịch: Kiến chúa thì đẻ trứng, kiến thợ phải lo nuôi ấu trùng.

kiến phải được nói rộng để cho lũ kiến nhóc con có nơi sinh sống và đùa giỡn.

Trong giai đoạn này, lớp trứng đầu tiên đã nở và trở thành những chú kiến lỏi tí yếu ớt, khật khưỡng trên những chiếc chân bé nhỏ màu vàng nhạt. Nhưng kiến tập tành cũng rất chóng, nên chỉ trong một thời gian ngắn, những chú kiến lỏi tí đã có thể làm ra cái vế ta đây người lớn; nghĩa là chúng đã lẳng xằng, nhắng nhít tham gia vào sinh hoạt của kiến thợ. Chúng xun xoe săn sóc lũ kiến em lóc nhóc vừa trong lớp trứng thứ nhì chui ra. Chúng cũng tập tành là ỉa ạch đục khoét và lôi kéo các vật liệu để đóng góp vào công việc phát triển chỗ ở và làm cho tổ mình thêm vững chắc.

SINH HOẠT TRONG XÃ HỘI KIẾN

Tổ kiến vào lúc này khác xa tổ kiến lúc ban đầu. Mỗi tổ có tới sáu, bảy tầng ăn thông với nhau bằng những hành lang khi chạy dọc, lúc đâm ngang. Trên cùng là một phòng rộng rãi có mái khum khum được các sợi rơm, hạt giống và sỏi nhỏ chống đỡ. Chính trong những nơi này, kiến thợ đã chất đầy những gì chúng đã mạo hiểm xông pha đó đây để chọn lựa thứ nọ, thứ kia đem về làm gia tài cho đoàn kiến.

Bên trong tổ là cả một khung cảnh sinh hoạt nhộn nhịp. Hàng triệu chú kiến chạy ngược, chạy xuôi, công lên, bỏ xuống thứ này, thứ nọ một cách hăng say. Chúng làm việc không biết mệt và cũng chẳng biết xả hơi là gì. Từ phòng này sang phòng khác, từ tầng nọ tới tầng kia, đoàn đi, đoàn lại không ngừng. Tất cả đều có vẻ vội vã. Có một điều đáng chú ý là mặc dầu chúng đi từng đoàn đông đúc và ngược chiều nhau, nhưng không bao giờ xảy ra chuyện con nọ ứ đại vào con kia.

Trong cái tổ chức kỳ diệu này, mỗi chú kiến đều có bổn phận nhất định. Chú nào chú nấy một mực làm tròn nhiệm vụ từ khi sinh ra cho đến lúc nhắm mắt, không hề chệnh mảng. Hai công việc chính của kiến là tải đồ ăn xếp vào kho và săn sóc lũ kiến nhóc con.

NHỮNG VÚ EM LÀNH NGHỀ.

Trong công tác sau, kiến lớn có bổn phận chăm nom lũ kiến mới sinh từ lúc chúng ở trong trứng nở ra cho đến khi chúng có thể sống tự

lập và trở thành công dân hữu ích cho xã hội kiến. Những kiến vú em này sẽ chẳng bao giờ bước ra khỏi tổ, trừ trường hợp nguy hiểm. Chúng sẽ lo di chuyển trứng, ấu trùng, bọ non và những chú kiến con còn quá yếu đuối, từ tầng nọ sang tầng kia trong thành phố kiến. Công việc hùng hục dọn chỗ này trước cái nhìn của nhà quan sát mới vào nghề, có vẻ vô ích và lảm càm; nhưng thật ra rất có ích, vì làm như vậy là để tránh tình trạng thiếu không khí và để thích nghi, đối phó với sự thay đổi của nhiệt độ thời tiết.

Thật vậy, nếu nhiệt độ tự nhiên nóng hơn nhiệt độ cần thiết cho trứng, ấu trùng và bọ non thì các kiến vú em phải lo chạy những thứ này xuống tầng dưới có bầu không khí mát hơn. Và khi nhiệt độ ở bên trên đã trở lại bình thường thì công việc dọn chỗ lại được các kiến vú em thực hiện từ dưới lên trên. Còn các kiến thợ khác có phận sự đi kiếm thức ăn về cung cấp cho các kiến vú em.

Công cuộc tìm kiếm thức ăn của kiến xét ra không cần phải dài dòng. Chúng ta từng chứng kiến hàng đàn kiến bận rộn vận tải những hạt nhỏ, những miếng vụn và tất cả những gì chúng có thể kéo được vào trong hang để xếp vào kho.

PHÂN LOẠI

Kiến thợ không thể đẻ trứng. Giống này được chia làm hai loại: kiến thợ chuyên môn và kiến binh sĩ. Loại sau có một thân hình cường tráng và được trang bị một bộ hàm rất đáng sợ.

Nhiệm vụ của loại kiến binh sĩ là lo canh gác bảo vệ nơi ở và rình rập hề thấy lũ kiến lạ nào hớ hênh, không lo phòng thủ thì a lê hấp uýnh liền. Trong những trường hợp này, lũ kiến giữ an ninh thường thắng trận về vang.

Cũng còn nhiều loại kiến khác chuyên lo việc kiếm mồi. Những kiến này có thói quen một năm hai, ba, lần, kéo quân tấn công những đô thị kiến yếu kém hiền hòa hơn. Khi tràn ngập đất địch, chúng tiêu diệt hết lũ kiến thợ và kiến vú em thuộc phe địch, rồi bắt trứng ấu trùng, bọ con mang về hang làm chiến lợi phẩm. Những ấu trùng tù binh này suốt đời sẽ là những tên nô lệ cho đoàn kiến chiến thắng.

Vài giống kiến khác chuyên sống theo lối du mục, nghĩa là chúng luôn

luôn vác khí giới, đeo bông vật dụng, sống kiếp lang thang nay đây, mai đó, hoặc để tránh những khu vực nguy hiểm, hoặc để xa lánh những miền cần cỗi, quanh năm kiếm không đủ ăn để tới những nơi bình yên, màu mỡ hơn.

Trong những lúc kiến thực hiện cuộc viễn du này, ta có thể thấy chúng tiếp nối nhau ác ẽ thành từng từng đoàn rất có trật tự: đi tiên phong và án ngữ hai mặt tả, hữu là những binh sĩ thiện chiến, những hướng đạo viên can đảm luôn luôn ở tư thế phòng bị, sẵn sàng báo hiệu khi gặp những nguy hiểm nhỏ. Đệ sau là cả một làn sóng kiến thợ khỏe nệ tha những vật quý giá.

Nếu chẳng may bị một đạo quân kiến khác cản đường thì lập tức một trận thư hùng sẽ xảy ra ngay. Binh sĩ đôi bên, mặt ngược cao, râu vênh ngược, hàm há lớn, xấn tới cản, xé, lôi, kéo và nện cho nhau những đòn chí tử. Trận chiến sẽ diễn ra mỗi lúc mỗi quyết liệt cho đến khi một bên thấy yếu thế, kéo nhau bỏ chạy.

Cuộc sinh hoạt của kiến không phải chỉ diễn ra như ta vừa thấy. Có những chú kiến, chuyên nuôi những côn trùng chỉ sống bám vào cây cối, được kiến bảo vệ, nuôi dưỡng và chăm nom cho béo tốt. Đôi lại, kiến sẽ tự do rút tĩa chất nước ngọt chứa trong thân loài côn trùng này.

Có những chú kiến nông dân chỉ lo mang những hạt giống đã được chọn lọc gieo trên những thửa ruộng tròn, nhỏ nằm ở xung quanh tổ và chăm nom rất cẩn thận. Chờ đến vụ mùa, chúng gặt về chứa vào kho. Rồi những trận mưa dữ dội đổ xuống; nước ngấm qua mặt đất làm ẩm ướt đồ dự trữ của kiến. Báo hại, kiến ta lại một phen vội vã mang thực phẩm ra ngoài phơi dưới ánh nắng và chọn hạt nào hỏng thì bỏ đi.

Còn có một giống kiến chuyên nghề trồng nấm. Chúng sửa soạn kỹ lưỡng mảnh ruộng rồi đặt vào đó những chiếc lá đã được nhai nát ra hí hoáy kết những miếng lá thành những cây nấm kiểu mẫu!

Một số các nhà bác học và văn sĩ đã hiến một phần đời mình cho thế giới loài kiến. Chúng ta có thể kể ra đây vài vị như Rê-ô-muya (Reaumur) và hai nhà côn trùng học Pháp-bồ-rô (Fabre) và Mô-rít Ma-téc-lanh (Maurice Maeterlinck).

VĂN TRUNG
(Theo Tout Conaitre)

Ô CHỮ

NHÀ TRẦN

PHÁ QUÂN NGUYỄN

NGANG:

- A—Trần Chương Dương Độ, vị Thượng
Tướng khôi phục Thăng Long
B—Rờ—Vua nhà Trần tử trận khi
tiến đánh kinh thành Đồ Bàn
C—Quốc gia có nhiều sương mù nhất
thế giới
D—Cũng gọi là đũa nghịch—Còn gọi là
nước Chàm
E—Bò con—Vị quan dâng sớ xin chém
đầu 7 nịnh thần—Tiếng kêu của
vượn
G—Một la mã—Nhạc khí thổi bằng
miệng—Chỉ bề cao của một vật rắn
H—Búp hoa chưa nở—Ban toán—Miếu
nhỏ để thờ—Nơi chúng ta trú ngụ
—Ngại
I—Hát—bit tất—Dạ, len—G—1000
ký
K—Trần Văn Đôn, vị tướng đánh
cướp lương thực Nguyễn—Tê
L—Rờ—Vị của đường, mặt—Trái
chưa dùng để nấu canh—số không
—Rờ
M—Đường cong khép kín—ĐN—Học
lại—Đầu vắn—Một phần hai
N—Ký hiệu Nitrogen—OG—Cộng nhiều
lần một số—Dây ở đầu bắt thịt
O—G—Măng cầu—Tặng phủ tiết ra
mật—Bò con—N.

ĐỌC:

- 1—Thà làm quỷ nước Nam, không làm
vương đất Bắc
2—Rờ—Món tiền thiếu người khác—
Một hình dáng của nam châm—R
3—ATH—CK—Trần... quân Nguyễn
bị đánh cướp lương thực
4—NR—Vua Chiêm Thành tử trận vì
bị Đô tướng Trần Khánh Chân bắn
súng vào thuyền
5—QA—Góp phần, chung vốn—KO

Thiếu nhi 8

- 6—UN—Cảm giác do lưỡi nhận được
(v.n)—Chế Mân dâng Châu Ó và
Châu Rí để làm lễ cưới dưới triều
vua Trần...
7—AD—EA—Một thứ cây để làm
đường—Răng
8—Con gái—MN—NM—Quốc gia có
hải cảng Bom Bay
8—GE—Trọng lượng một trăm ký—
Quân Nguyễn sang đánh lần I, Toa
Đô giữ đạo quân đi đường biển đến
Chiêm Thành rồi đánh vào...
10—Ctê—HN—Ký hiệu Hydrogen—
Dê—Bò con
11—Cp—A—Người cùng Yết Kiêu
lặn xuống nước đục thuyền giặc
12—Đi đôi với uống—Bỏ vật gì ở trong
miệng ra—Châu lớn nhất—UAN
13—IG—Công chúa nhà Trần sang
Chiêm Thành.

TRẦN-LINH-NGA

(xem trả lời trang 22)

ĐỐ VUI SỐ 108

1) Câu này dành riêng cho các bạn
giỏi môn Văn Vật: «Trong các giống
chim, con nào nhiều răng nhất».

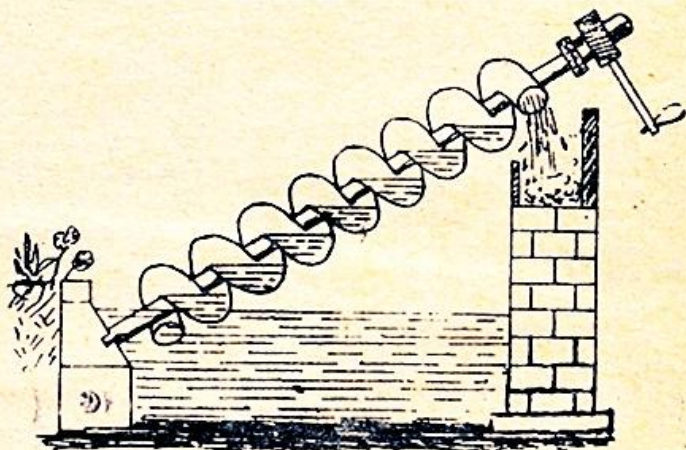
PHAN K. THÁI

2) Hôm nọ ba em Thiếu Nhi Hoàng,
Thanh và Hồng không hẹn mà gặp nhau
nên rất mừng rỡ. Sau vài câu xã giao
chào hỏi, em Thiếu Nhi gái (một trong
ba em là gái) có nhận xét: «Có đáng
ngạc nhiên không chứ, tên của chúng ta
là Thanh, Hồng và Hoàng trong khi đó
một người thì mặc áo xanh, người khác
áo đỏ và người cuối cùng áo vàng?» Em
mặc áo xanh gật đầu đồng ý: «Đúng đấy,
nhưng các cô có thấy là giữa tên và
áo của mỗi người không có trùng hợp
nhau chứ?» Hoàng bỗng hét lên: «Ồ!
đúng lắm!»

Nếu em TN gái không mặc áo
đỏ thì áo mà Thanh đang mặc màu gì
và em TN gái tên gì?

PI-BI

CÁI ĐINH VÍT CỦA ARCHIMÈDE

Mãi đến nay, Gò Ghê mới có
bãi ra mắt các bạn, các bạn cho Gò
Ghê làm quen với nhé!

Sau đây, Gò Ghê xin bày cho
các bạn cách làm một dụng cụ dùng
để lấy nước lên cao.

Dụng cụ này gọi là «cái đinh vít
của Archimède»

Bạn dùng một ống cao su quấn
quanh một trục gỗ có tay quay. Bạn
đề một đầu ống chìm trong nước

(xem hình vẽ). Nếu bạn quấn ống
cao su như trong hình thì bạn phải
quay tay quay theo chiều kim đồng
hồ. Nước luôn luôn đọng lại một ít
trong ống và theo vòng xoắn ốc, nước
sẽ lên cao. Dĩ nhiên là bạn phải đề
trục quay theo một độ nghiêng vừa
phải. Nếu độ nghiêng quá lớn, nước
sẽ không thể đọng trong ống và
không lên cao được. Chúc bạn thành
công

GÒ GHÊ

CẨM CƯỜI

Trên một con đường ở Mỹ, một
cảnh sát công lộ cỡi mộ tở rượt chiếc
xe hơi đang chạy như điên. Cảnh sát
viên bắt kịp chặn lại và hỏi tài xế:

— Ông có điên không mà chạy mau

quá vậy?

— Thưa ông cỡi đây không phải là
xe hơi, phi cơ đó.

— Nếu thế thì ông bay quá thấp,
ông vẫn vi phạm luật lệ.

GẤP CHỜ

Anh Ba gõ cửa nhà anh Tư:

— Nè, tui trả anh tờ giấy 100 anh
cho mượn hôm qua nè.

— Không gấp đâu, anh cứ thông
thả.

— Gấp chứ, nó là bạc giả mà!

ĐÌNH GÔ

MẠO DANH, NÉM ĐÁ DẤU TAY ĐÓ LÀ NGHỀ HÈN HẠ, CON ƠI!

MÀN I: MẠO DANH

Tòa soạn đang họp hành đông đủ.
Reng! Reng! Reng! Chuông điện thoại reo ầm ỉ.

Chủ Biên: Alo! Tòa soạn TN tôi nghe đây!

Người Đầu Dây: Tòa soạn đó hả? Tôi muốn gặp ông Chủ B.ên.

C.B.: Tôi đây. Xin lỗi bà, tôi được hân hạnh tiếp chuyện với ai đó ạ?

N.D.D.: Ông chủ biên đó hả... hừm...

CB: Cái gì hừm, thưa bà?

NDD: Ông tẻ lắm. Ông có đọc mục Siêu thị Hoa Hồng chứ?

CB: Dạ, đó là lẽ dĩ nhiên. Tôi trách nhiệm vấn đề bài vở mà.

NDD: Vậy ông thấy tình cảnh gia đình nhà Đình Gô sao?

CB: A! Thế ra bà định nói về Đình Gô.

NDD: Chớ sao! Đó là ông anh của tôi mà. Ôi chà! Từ ngày ảnh cộng tác với báo của ông, chẳng có ra đồng nào hết, mà vợ con cứ bị siết, với thất lưng buộc bụng hoài.

CB: Vâng. Thì đó là lý tưởng mà. NDD: Lý tưởng mớ gì. Có thực mới vực được đạo chớ.

CB: Chúng tôi biết. Nhưng ở đời, đâu phải lúc nào cũng chỉ có một chuyện ăn với ngủ. Cuộc đời cũng phải có lúc nhìn lên cao.

NDD: Bộ ông tưởng tờ báo của ông «cao» lắm hả. Tôi có coi nó ra cái gì đâu. Con cái tôi đọc chú Thỗng hoài có chết đứa nào đâu.

CB: Đó là quyền của bà.

NDD: Dĩ nhiên. Quyền của tôi chớ. Nhưng tôi yêu cầu ông nói với anh Đình Gô là bẻ bút đi, về nhà nuôi gà còn ra tiền hơn là viết báo cho các ông.

CB: Ờ hay! Cái đó thì phải do chính ông Đình Gô mới có quyền quyết định chớ. Ông đâu phải con nít. Bà là ai mà lại xía vô chuyện người ta.

NDD: Tôi là em của Đình Gô.
CB: Xin cho biết quý danh.
NDD: Khỏi cần biết làm chi.
CB: A! Thế là một hình thức nặc danh để mạo danh. Tôi xin miễn nói chuyện với những người nặc danh. Mất thì giờ vô ích (Cúp điện thoại)

MÀN II: NÉM ĐÁ DẤU TAY

CB: Nội vụ củ tẻ-lẻ-phôn như thế quý vị nghĩ sao?

Họa Sĩ: Ôi chà! Chấp làm gì những kẻ ném đá dấu tay.

CB: Nhớ đó là em bác Đình Gô thiệt thì sao?

Mai Loan: Thì cứ hỏi bác Đình Gô là biết. Kia! Bác ấy tới kia kia. (Đình Gô lò dò đi vào)

CB: Ê! Bác Đình Gô! Định đào ngũ hả.

ĐG: Ờ! Vô duyên chửa! Ai định đào ngũ hồi nào?

CB: Mới có điện thoại nè. Bà em của bác đòi bác giải nghệ để về đi nuôi gà. Viết Thiếu Nhi nghèo quá, không ra đồng nào. Bác xúi bà ta phải không?

ĐG: Tầm bậy! Chuyện lý tưởng sao xía tiền nông vô. Mà tôi muốn gì thì tôi nói, đâu thêm nhờ đứa nào thông ngôn giùm.

ML: Thiệt không?

ĐG: (trợn mắt) Chứ sao không! Cỗ mà ngờ vực tôi lần này tôi chơi xí mụi cho cô bẻ đầu luôn.

ML: Xin lỗi! Xin lỗi! Thế thì có kẻ muốn ném đá dấu tay, chia rẽ tòa soạn.

CB: Thôi, xía xóa chuyện con nít ấy đi. Những chuyện nặc danh đó, mình đâu thêm chấp.

MÀN III: ĐÓ LÀ NGHỀ HÈN HẠ, CON ƠI!

(Ở nhà Đình Gô)

Đình Gô: Ở tòa soạn hôm nay có chuyện tức cười.

Cái Gấu: Chuyện gì thế hả ba?

ĐG: Có kẻ điện thoại về đòi tòa soạn cách chức ba đi.

CG: Ủa! sao kỳ vậy.

ĐG: Bào là đề ba về đi làm việc khác ra tiền hơn là làm cái chân biên tập viên chết đói.

CG: Đúng đó ba!

ĐG: Mà cũng nói vậy nữa?

CG: Như thực tế là như vậy.

ĐG: Mà cũng đồng ý là ba giải nghệ viết lách về nuôi gà?

CG: Con đồng ý! Ba có thấy là công sức của ba bỏ ra để nghĩ, để viết, mà cái sự báo lỗ lẽ chẳng làm cho ba được đũa bũa tương xứng gì hết.

ĐG: Tương xứng là thế nào?

CG: Ồ! Chẳng hạn ba sẽ được

trả lương cao hơn. Minh sẽ giàu hơn. Con thấy tối ngày ba cầm cú viết mà tụi con chẳng được hưởng cái gì. Chẳng thả ba đi chạy xe như ba cị Lu Lu mà lại hơn. Quần áo chị ấy lúc nào cũng đúng mốt, xí quách nhà chị ấy thâu của tiệm ăn lỵn, toàn là thịt không hà...

ĐG: Mà hẹp hòi quá! Nếu cả đời chỉ nghĩ đến tiền bạc không thì lúc hai tay buông xuôi có mang đi được đồng nào không? Và lại cuộc đời còn có những cái đẹp hơn là một chuyện tiền chớ. Nhưng tao hỏi, thế vậy ra chính mày mạo danh điện thoại về tòa soạn đó hả?

CG: A! Cái đó thì không! Con đâu có hèn.

ĐG: (thở phào) Đúng đó. Nặc danh là nghề hèn hạ, con ơ.

CG: Vậy ba cho là ai làm việc đó.

ĐG: Ôi dào! Tìm hiểu làm gì mất công. Con hãy nhớ bài học này: Ở đời làm việc gì cũng nên quang minh chính đại. Dẫu ai thuê tiền để thi hành một công việc hèn hạ, thì phải biết từ chối thẳng tay. Nhớ nghe con!

ĐÌNH-GÔ

NHẮN TIN CHUNG

Sau thông cáo đời 1 năm báo lấy gạo, củi, xì dầu, xì quách, bà con viết thư về hưởng ứng quá xá. Chỉ nội cái lòng ưu ái đó của bà con cả nước, cũng đủ khiến cho Đình Gô cảm động, quyết theo đuổi với Thiếu Nhi đến cùng, dù phải làm một chân ký giả còm, rách như xơ mướp.

Tuy nhiên báo dư, Đình Gô chỉ có mỗi một năm. Do đó Đình Gô chỉ đời được cho có mỗi một độc giả đến gõ cửa đầu tiên. Đó là em Mai Đỗ Nguyên ở số 212/25 đường Nguyễn Huỳnh Đức Sài Gòn. Cuộc trao đổi «văn hóa» đã diễn ra vô cùng trọng thể. Họ hàng nhà Đình Gô đã mang xe ba gác ra chở xì quách, xì dầu về (xin nói thêm là cậu Mai Đỗ Nguyên đã thêm cho Đình Gô gần 10 kí lô xì quách, cho đến bây giờ Đình Gô nhá vẫn còn mỗi răng).

Thế mới biết báo Thiếu Nhi dù ế ẩm cũng còn có giá vô cùng.

Thấy Đình Gô làm ăn có vẻ khấm khá, Bác Vịt Mò cũng đòi nhảy vào cuộc. Bác xin đời báo lấy:

— Thóc: 5 gạ. Ngô: 5 đấu. Giun: 5 lon. Dế: 5 tở.

Ai muốn đời, xin viết thư về:

Bác Vịt Mò

Tòa soạn Thiếu Nhi — Sài Gòn

(Không nhận sự mặc cả rao đời qua điện thoại — Bác Vịt Mò vốn nhút nhát, từ hôm có cú điện thoại nặc danh về cho Chủ Biên, bác thế không thêm xài điện thoại nữa).

MỜI CÁC EM THAM DỰ MỘT TRÒ GIẢI TRÍ THÚ VỊ

MŨ BAY!

Vào những hôm trời mưa rào rích, những ngày nghỉ rảnh rỗi không ra ngoài, các em có thể xúm lại chơi trò giải trí sau đây, gọi là trò «mũ bay».

VẬT DỤNG CẦN DÙNG :

- Một miếng bìa cứng (loại bìa bao tập vở) kích thước 28×24 cm.
- Một cái khung chữ nhật bằng gỗ hay bằng giấy carton cứng khổ 28×24 cm cao chừng 3 cm.
- Một cái nút chai bằng bấc hình trụ.
- Một miếng bìa cứng dài 12 cm rộng 3 cm làm đòn bẩy.
- Một ít giấy bìa đủ màu để làm những cái mũ hình chóp, đáy có đường kính 3 cm.
- Kéo và keo dán, đinh rệp (punaise).

CÁCH LÀM :

1) Làm bàn chơi :

- Trên tờ giấy bìa, kẻ những hàng ô vuông mỗi cạnh 4 cm (chiều dọc kẻ 7 ô, chiều ngang kẻ 6 ô).

— Trong mỗi ô vuông khoét thủng một vòng tròn đường kính 2 cm.

— Dùng bút màu tô cho mỗi hàng trên bìa một màu (xanh, đỏ, tím v.v...)

— Dán tấm bìa có lỗ thủng lên cái khung bằng bìa dày.

2) Làm mũ :

— Làm những cái mũ hình chóp, mỗi mũ theo một màu đã chọn lựa.

3) Làm đòn bẩy :

— Gắn tấm bìa $12 \text{ cm} \times 3 \text{ cm}$ dùng làm đòn bẩy lên trên cái nút chai bằng 1 cái đinh rệp (punaise).

CÁCH CHƠI :

— Đặt bàn chơi và đòn bẩy cách xa 1 quãng nhỏ.

— Mỗi người chọn 1 màu mũ và một hàng lỗ tròn. Khi tới lượt, đặt mũ lên đòn bẩy rồi gẩy mạnh, sao cho mũ lọt vào lỗ tròn trên bàn chơi.

LUẬT CHƠI :

— Nếu mũ rơi vào hàng lỗ tròn có đúng màu của mình, được thưởng 10 điểm, và được đi một lượt nữa.

— Nếu mũ rơi vào lỗ tròn của hàng khác thì được thưởng 2 điểm và không được đi thêm lượt nữa.

— Nếu mũ rơi ra ngoài bàn thì không được điểm nào và mất lượt.

— Điểm tối đa cho mỗi ván là 100 điểm. Ai được 100 điểm trước tiên là người ấy thắng cuộc.

NGŨ-BÁ-CƯỜNG
(sưu tầm)

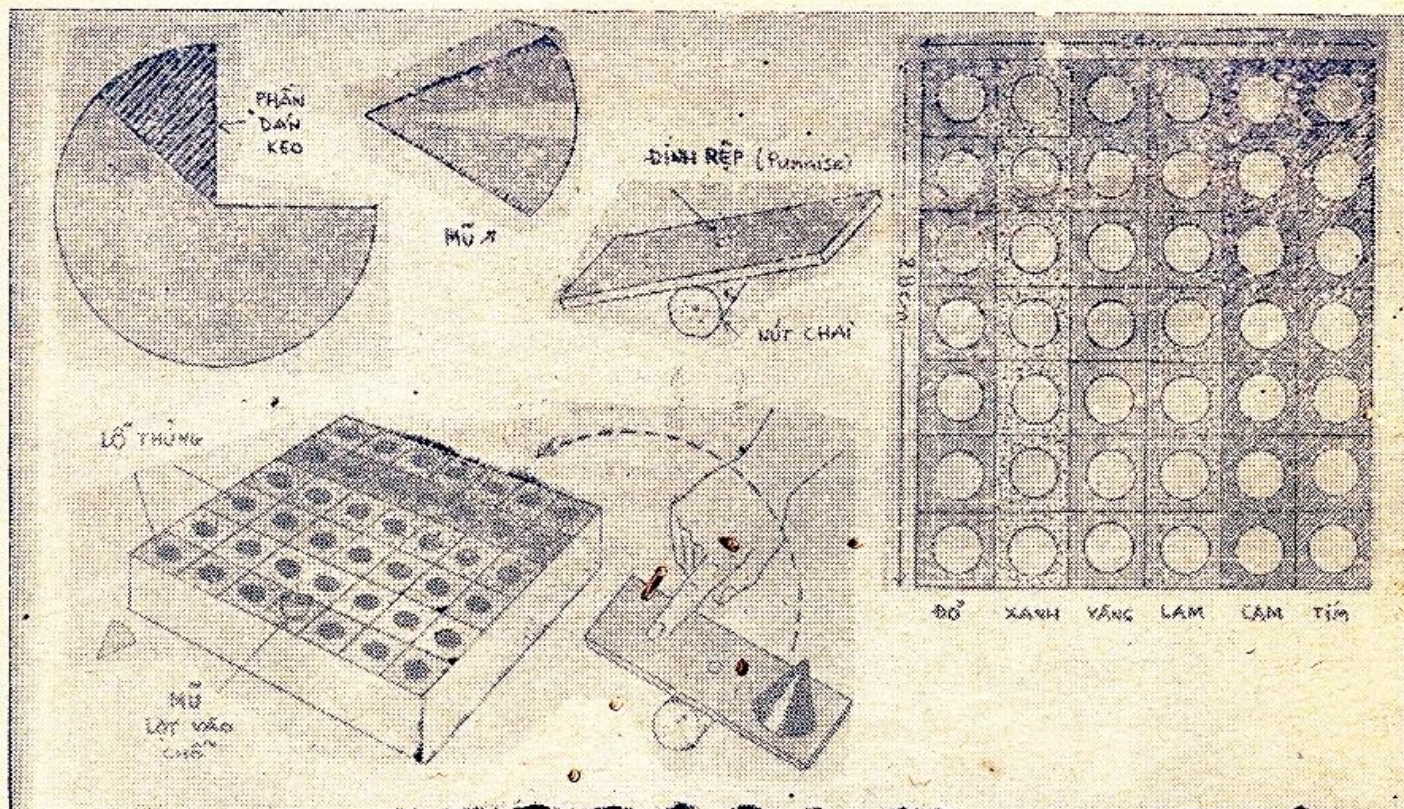
QUẢNG CÁO

Một ông to lớn bước vào một nhà hàng, vẫy bồi lại hỏi :

- Có món dăn chiên bơ không?
- Thừa không.
- Có ruồi nướng chứ?
- Thừa không.
- Cho 100 trứng muối nấu canh.
- Rất tiếc!
- Cho một đĩa kiến kho cũng được
- Cảm phiền, nhà hàng chúng tôi không có.

Ông thực khách bèn xô ghế đứng dậy, bỏ lại một mảnh giấy rồi đi. Mọi người xúm lại xem, mảnh giấy viết :

«Hãy mua thuốc diệt trừ sâu bọ của hãng Nhân Ái».

CHO CƠ THỂ SINH HOẠT HÀNG NGÀY

Thường ngày, chúng ta có những việc phải làm như ăn uống, ngủ nghỉ, chơi đùa, học hành, làm việc... Đó là các bồn phận của chúng ta đối với nhu cầu cơ thể, đó không phải là những sự bắt buộc, trái lại, nó là sinh hoạt hàng ngày của chúng ta. Đôi khi chúng ta thấy mệt nhọc rồi coi nó như một sự bắt buộc, nhưng đó chỉ là do sự sinh hoạt của chúng ta quá thiếu hay nhiều quá. Do đó hôm nay Vũ Khoa xin trình bày ra đây cùng các bạn một vài phương cách để có thể giúp cho cơ thể bình thường hay tăng trưởng qua những việc sinh hoạt hàng ngày của chúng ta một cách độ lượng, bình thường và đầy đủ.

Giờ học:

— Từ 5 tuổi đến 7 tuổi học 4 — 5 giờ trong một ngày

— Từ 7 tuổi đến 12 tuổi học 6 — 7 giờ trong một ngày.

— Từ 12 tuổi đến 15 tuổi học 7 — 8 giờ trong một ngày

— Từ 15 tuổi trở lên 8 — 9 giờ trong một ngày

Ngủ nghỉ:

— Từ 5 tuổi đến 7 tuổi nghỉ 11 — 13g trong một ngày

— Từ 7 tuổi đến 12 tuổi nghỉ 9 — 11g trong một ngày

— Từ 12 tuổi đến 15 tuổi nghỉ 7 — 9g trong một ngày

— Từ 15 tuổi trở lên nghỉ 6 — 7g trong một ngày.

Ăn uống:

Còn tùy vào hoàn cảnh:

— Ta chỉ ăn khi nào thấy đói, chứ không cần đúng giờ, đời sống tân tiến hiện nay đưa sự ăn uống của chúng ta lệ thuộc vào giờ khắc quá nhiều nên chúng ta có thể ăn theo qui tắc trên, ăn khi nào thấy đói cũng không phải dụng đầu ăn đấy nhưng các bạn hãy đề sự đói điều khiển việc ăn uống.

— Ta chẳng nên ăn khi bị xúc động hay thần kinh căng thẳng. Nói như vậy không phải khi bị xúc động chúng ta phải nhịn đói. Lúc bấy giờ các bạn hãy uống nhiều nước, nước nóng, nước trà lỏng càng tốt. Nhưng nếu dư dả các bạn uống nước chanh

hay nước ngọt lại càng tốt. Đợi đến khi tâm hồn lắng dịu lúc đó các bạn mới ăn cơm, sự tiêu hóa mới được bình thường.

— Vào buổi sáng bạn nên ăn ít hơn có thể là một ly sữa và một ổ bánh mì v.v...

— Sau khi làm việc một các bạn chớ có ăn cơm liền, các bạn hãy nghỉ ngơi cho tâm hồn thư thả và nếu có thể các bạn hãy tắm cho khỏe, lúc đó sự tiêu hóa sẽ sinh hoạt bình thường do đó bạn ăn cơm thấy ngon. Trong khi ăn ta nên nhai kỹ vì một chút thức ăn nếu được chúng ta nhai nghiền kỹ có giá trị như một bữa ăn no mà vội vàng...

— Về thức uống chúng ta phải cố tránh những thức uống có chứa chất rượu. Thức uống tốt nhất là nước mát và trong. Mỗi sáng sớm các bạn có thể uống một ly nước là có pha một ít muối. Thường thường nước giếng tươi mát hơn nước máy, phòng tên... Những thức uống có tính cách bổ dưỡng như: nước chanh cam, xá xị, nho...

— Nếu các bạn dùng nước có pha trà vừa phải, có thể giúp ta chống chứng tăng huyết áp.

— Sữa là một thức uống rất bổ dưỡng. Tuy sữa là một chất lỏng nhưng chính là một thức ăn. Nếu uống sữa nó sẽ tạo ra chất protein cho thân thể.

— Các bạn cũng cần tránh: uống trong khi ăn, mặc dầu làm thế ăn cơm ngon.

Làm việc, chơi đùa:

— Trong những giờ còn lại sau khi ăn uống, ngủ nghỉ, học hành.

Nếu các bạn làm việc sinh hoạt hàng ngày có độ lượng như trên Khoa chắc các bạn sẽ tăng trưởng và khỏe mạnh. Chào các bạn. Chúc các bạn luôn luôn vui mạnh trong tinh thần thiếu nhi trong sáng.

VŨ KHOA
(Qui-nhơn)

XÍ GẠT

Bé Tuấn từ lớp về khóc lóc với mẹ:

— Mẹ ơi, con không học nữa đâu, cô giáo lừa con.

— Chuyện gì, kể má nghe xem nào.

— Hic! Hôm qua cô giáo bảo 2 cộng với 3 là 5. Hôm nay cô lại bảo 4 cộng với 1 là 5, thế không phải là cô xí gạt con à... Hic... Hic.

LỤC BÁT HỒN NHIÊN

CÔ BÉ MẮT NÂU

Này em, cô bé mắt nâu
Tròn xoe ngơ ngác mang màu dễ thương
Mắt em chẳng chút mây vương
Long lanh đẹp tựa như sương màu hồng

Này em, cô bé mắt nâu
Màu nâu hạt dẻ chẳng sâu lẹ rơi
Mắt em kết vạn sao trời
Hồn nhiên trong sáng tuyệt vời xinh ghê
RONG LÁ MƠ
(Bút Nhóm Trùng Dương)

XÚC ĐỘNG

Hôm nay có kịch thiếu nhi
Gia đình xúm xít quanh ti vi nhà
Chương trình có cả hát ca
Nào là yêu má, yêu ba, thương thầy
Kịch hay có ý dựng xây
Kính trên nhường dưới mới tày cháu con

Bé ngồi ngắm nghì vuông tròn
Từ rầy sắp tới không còn đánh... em.
UYÊN THUY VŨ
(Bút Nhóm Thiên Thanh)

VỀ PHỐ NHỚ TRƯỜNG

Ngang về phố cũ nhớ trường
Nhớ con đường vắng phố buồn đầu hiu
Những lần trời đổ mưa nhiều
Học trò ngơ ngác đánh liều lội qua
Con đường bùn đất trước nhà
Vào ngôi lớp học thầy ta mỉm cười
Bé ngoan bản áo mất rồi
Ngượng ngùng ngồi học bồi hồi không yên.

NGUYỄN THỊ PHÚ YÊN
(GD TN Biên Hòa)

Tham dự mục THƠ LỤC BÁT HỒN NHIÊN xin các em làm tối đa mỗi bài 10 câu, ý tưởng ngộ nghĩnh, hồn nhiên, trong sáng.

VƯỜN HỒNG

ĐỖ PHƯƠNG KHANH phụ trách

Thư của em S. Kiến Hòa :

... Số là em không có khai sinh nên phải ở lại lớp nhất không được thi vào đệ thất đó chị. Em phải ở lại tất cả ba năm mới được cái hân hạnh lấy bản khai sinh mà thi đệ thất. Vì vậy năm nay em mười sáu tuổi mà học vẫn chỉ có tới lớp đệ lục đó chị. Hơn nữa, tác em cao lớn nữa, chính cái lẽ đó mà em sinh ra cái mặc cảm, chán ghét tất cả. Nhiều khi em muốn bỏ cái mặc cảm ấy, nhưng bỏ chẳng được chị ạ, vì còn biết bao người đang trêu cười ngạo nghễ em. Họ xem em chẳng khác một thằng hề chị ạ.

Chị biết không, hôm tết em về quê đề tảo mộ ông nội, chị... hỏi em học lớp mấy, em liền trả lời là học đệ lục, rồi chị nói:

— Già rồi mà học lớp Đệ Lục...

Chưa hết đâu chị ạ, một lần gặp anh bạn cũng hỏi câu: « học lớp mấy? » em cũng trả lời là học lớp đệ lục, anh ấy cũng trả lời một câu danh đá:

— Già rồi mà học Đệ Lục

Trời ơi những câu kêu ca ấy làm em chán nản thất vọng quá chị ơi.

Bây giờ thì em không muốn đi đâu, không muốn giao thiệp với ai nữa, em sợ em chán ngán lắm rồi. Những câu: «Mày học lớp mấy? Cháu học lớp mấy? Con học lớp mấy?...» đối với em như một câu lên án kết tội.

Ra đường mang cái phù hiệu lớp đệ lục thấy mình thấp kém làm sao. Nhìn chung quanh thấy các bạn cùng học một trường nào là lớp 8, 9, 10... đều là những đứa nhỏ tác hơn em làm em xấu hổ quá đi chị ạ! Nhiều khi em muốn nghỉ học nhưng gia đình không cho phép đó chị.

Vào lớp cũng vậy, bạn bè em cười chê mỉa mai em nào là: có vợ gần được rồi mà học đệ lục, nào là lớn rồi

mà ngu...» và rồi chúng xa lánh em. Thầy giảng bài em cũng không ham giờ tay mặc dù mình đã biết. Em cảm thấy mình bơ vơ, lạc lõng quá! Nhìn quanh toàn là lũ bạn nhỏ hơn em, chúng đáng em mình không làm em càng xấu hổ

Nhiều khi em tự trách mình sao vô phước quá. Bây giờ thì em không ham đi đâu nữa cả vì sợ câu điệp ngữ. «Mày học lớp mấy? Cháu học lớp mấy?...» do những người quanh em ban cho.

Bây giờ nỗi thất vọng của em một ngày một to tướng. Già mà có thuốc lùn thì em sợ biết mấy hén chị.

Trả lời:

Có lẽ không bao giờ các em thắc mắc về một lời nói rất bình thường, một lời đùa giỡn mà các em tưởng không có gì là quan trọng, thí dụ như:

— Chà, lớn dữ mà còn đi học lớp...!

Các em ơi! Chị cũng như các em vậy. Bây giờ chị mới biết rằng chị làm buồn lòng người khác chỉ vì những lời nói thật là vô tình như những lời em S. đã nghe.

Khi chúng ta nói, ta nên nhớ rằng người nghe cũng có một trái tim như chúng ta, đã thế, vì không phải là ta, nên đôi khi lại bị thêm cái tật suy diễn, cứ nghĩ thêm ra, rồi buồn, rồi đau khổ ngấm ngấm, rồi sinh tự ái mặc cảm, có khi mất cả chí tiến thủ, thui chột cả cuộc đời. Vô tình, một câu nói tầm phào của chúng ta, chỉ cốt cho vui miệng, hoặc chọc cười mọi người, làm cho người bị chế giễu cay đắng trong lòng, như thế, tội của chúng ta thật là nặng biết mấy.

Chị đề nghị với các em rằng chúng ta nên áp dụng câu danh ngôn «cái gì mình không muốn, đừng thi hành với người khác». Khi đối thoại với ai, hoặc trêu cợt người nào, chúng ta nên thay đổi vị trí, giả tí mình là người ta, mình có chịu được sự chế giễu đó không, thì mọi sự sẽ tốt đẹp hơn nhiều lắm.

Một người bạn của chị có nhận xét thế này, chị xin đem ra đề các em coi chơi:

— Nhiều khi chúng ta cư xử bất công lắm. Thí dụ như có ai hỏi chúng ta là: «Chị bao nhiêu tuổi, chị làm ở đâu, lương tháng bao nhiêu?» thì chúng ta cho là câu hỏi bất lịch sự. Thế thì lý do gì chúng ta lại cứ hỏi các cô cậu bé là: «Em bao nhiêu tuổi, học trường nào, lớp mấy, đứng hạng mấy» Thật là tò mò vô ích, mà lại còn du các em vào tình thế khó xử, nếu các em muốn giấu.

Vậy chị đề nghị từ nay chúng ta nên tìm sáng kiến đề câu truyện được linh động, lại tránh tò mò xâm phạm vào đời tư bạn của chúng ta. Những câu chuyện xã giao cho vui có thể là thời tiết, thể thao, hoa cỏ, nghệ thuật, văn hóa, hội họa, tóm lại, tất cả những điều gì chung chung, không nói riêng về chuyện của ai, các em nhé.

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH

MẪU THÊU

* Chị ơi! Các bạn thường chê em « vô duyên » tại sao thế chị nhỉ?

Uyên Thụy Phương

— Bạn thường chê em vô duyên. Chẳng qua chỉ tại em hiền đấy thôi.

* Chị ơi! Khi mình cho tiền ông hành khất mà ông ấy vút lại thì sao hở chị?

Xanh Lè — RP

— Cười ngón ngồn lượm lại liền. Đỡ tốn.

* Chị ơi! Tại sao người ta hay nói « nam nhi chi chi » mà không bao giờ nói « Nữ nhi chi chi ». Bộ nữ nhi không ai có chi hay sao?

Du Ca

— Có chứ, nữ nhi có cả tờ chi i chứ lì.

CHỊ ƠI !

* Chị ơi! Ăn bần sống lâu phải không chị?

Đặng Khâu Huyền
(Đức Trọng)

— Triết lý của Thánh Tồ lằng Lười đó mà.

* Chị ơi! Vui quá chị à

Em cười khanh khách hay là là hay
Uyên Thụy Vũ

— Dù cho vui quá, em ơi!
Cười nên mím miệng kéo ruồi lọt vô

* Em mắc chứng hay đau bụng khủng khiếp. Em đi bác sĩ, một ông la em đau bao tử, một ông hô em đau máu, và một ông bảo em đau bụng vì có... lãi. Uống thuốc hoài không hết. Hiện giờ em đang uống thuốc bao tử, vì em nghĩ như thế. Nhưng biết tin ông mô đấy chị? Khổ em ghê chị há, tốn tiền mà vẫn đau. Có cách nào giúp em không, chị ơi!!!

Linh Duy (Gò Công)

— Hãy cư xử tốt với mọi người để trở thành người tốt bụng, coi sao.

Thân mến
Chị MAI-LOAN

Chè bắp

Vật liệu:

- 1 chục bắp sống, trái non
- 2 ống va-ni (đường thơm)
- 2/3 hộp guigoz đường cát.

Cách làm:

Bắp lột vỏ, rửa sạch, lấy dao nhỏ, bén, xát bắp ra thành từng lát mỏng. Rồi lấy cối đâm bắp vừa xát xong cho hơi nát (để ra chất nhựa bắp là chất ngon nhất của bắp). Bắc độ nửa nồi nước (nồi đường kính cỡ 20 — 25 cm) lên nấu cho sôi, bỏ bắp vào khuấy đều, bắp vừa sôi tới thì bỏ đường vào khuấy đều, cho bắp sôi thêm vài lần nữa tức là bắp đã chín thì nếm xem vừa ăn trong gia đình không? Rồi bỏ hai ống đường thơm vào, khuấy đều bắc xuống. Thế là nồi chè bắp đang chờ tài « sử dụng » của ta.

ĐỖ-THỊ-NGỌC-BÍCH (TV)

Mèo, vật

— Làm cách nào để tách rời lòng đỏ với lòng trắng để lòng đỏ khỏi vỡ và tay khỏi dính các bạn. Dễ quá, bạn hãy đập trứng vào trong một cái phễu đặt trên miệng ly: lòng trắng sẽ chảy xuống ly, còn lòng đỏ nằm lại trong lòng phễu.

— Muốn giữ nửa trái chanh còn dư, bạn nên rắc lên mặt bị cắt một lớp muối mỏng. Khi nào dùng lại, bạn chỉ cần cắt bỏ một khoanh mỏng là bỏ được một lớp muối mặn đi liền hà.

— Nếu chỉ cần vài giọt nước chanh, các bạn hãy đốt một que diêm rồi thổi tắt và dùng đầu bị đốt đâm sâu vào trái chanh, các bạn chỉ việc bóp nhẹ là nước chanh sẽ tĩa ra ngay.

— Bánh mì sẽ không bị ỉu nếu khi cắt vỏ hộp, bạn đừng quên bỏ thêm vài cục đường vào đó. Lâu lâu phải thay mấy cục đường mới.

— Bánh mì sẽ được tươi lâu, nếu mỗi tuần lau hộp đựng bánh, các bạn dùng nước pha dấm.

— Dầu cho là rán hay bỏ lò, da gà sẽ mềm hơn nếu các bạn dùng nửa trái chanh mà chà sát lên khắp lớp da ngoài của con gà.

— Món thịt heo nướng sẽ ngon hơn nhiều nếu trước khi nướng bạn rắc một lớp đường mịn lên thịt. Khi chín, đường sẽ hóa thành « caramel » làm thịt thơm ngon hẳn lên.

HOÀNG-DIỆP

Thực đơn kiệm ước SÁNG:

- Canh rau tần ô nấu với tôm lột vỏ giã nhỏ viên lại
- Cà rốt xắt nhỏ xào
- Cá nục khô dim.

CHIỀU:

- Canh dưa nấu sườn
- Rau sà lách, rau thơm, giá sống
- Cà tím xắt mỏng tẩm bột chiên.

Lưu ý: Khi chọn thực đơn, chị đã theo mấy tiêu chuẩn là món ăn phải tốn ít tiền, có cả món mặn, món nhạt (chỉ khi nào món canh thuộc loại mặn như canh dưa chị mới bớt món mặn) và một yếu tố về mỹ thuật (chắc ít em để ý) đó là bữa cơm nào cũng có một món màu xanh, các em cứ thử đọc lại tất cả những thực đơn đã in sẽ thấy.

Các em nên chép những thực đơn này ra từng miếng bìa cứng, nhỏ như tấm danh thiếp. Sau một thời gian, các em sẽ có cả trăm mẫu thực đơn để dùng, mỗi buổi sáng trước khi đi chợ chỉ việc lấy ra một tờ, đỡ biết bao thời giờ nghĩ món ăn, rất tiện các em ạ.

chiều thì 13

Thoát đời cùng khổ

NGUYỄN HÙNG TRÁC

Tây ban Nha là nơi dân chúng rất yêu chuộng môn đấu bò, một trò chơi hết sức rùng rợn. Và những người đấu bò chuyên nghiệp đều nổi tiếng như những anh hùng. Mỗi lần có trận gay cấn, người ta bỏ cả công ăn việc làm để đi xem. Muốn mua được một vé vào xem đấu bò, người Tây Ban Nha phải chờ chờ từ lúc phòng vé chưa mở cửa; những kẻ chậm chân phải mua lại với giá chợ đen. Mỗi vé ngồi gần sân đấu bán lại với giá 10.000 pesetas (tiền Tây ban Nha, gần bằng 8.000 đồng bạc Việt Nam).

Nhiều thanh niên Tây ban Nha say mê vinh quang đã dấn thân vào nghề đấu bò, một nghề đòi hỏi can đảm, nhanh nhẹn, nhưng hứa hẹn đầy nguy hiểm chết người, vì bò thả vào đấu trường là loại bò mộng, rất to lớn và cực kỳ hung dữ.

Một thanh niên Tây ban Nha nhờ theo đuổi nghề đấu bò mà thoát được kiếp sống cùng khổ. Đó là Manuel Benitez (Ma-nu-en Bê-ni-tê) được mệnh danh là El Cordobés nghĩa là «người Cordoba».

Manuel Benitez sinh năm 1936 trong một gia đình cực kỳ nghèo khổ. Ngày cậu mở mắt chào đời, chị của cậu đã khóc hết nước mắt, vì không biết tìm đâu ra thực phẩm để nuôi thêm một miệng ăn. Gia đình cậu có bảy người sống trong một căn phòng chật hẹp. Cha mẹ cậu phải làm việc quần quật mà không làm sao nuôi được các con cho no ấm. Chị cậu dù hãy còn bé bỏng đã phải đi làm thuê làm mướn để giúp đỡ cho cha mẹ.

Vì thiếu ăn rồi sinh ra bệnh hoạn, cha cậu qua đời sớm. Mẹ cậu và người chị nhỏ bé đã vất vả lại càng

vất vả hơn. Rồi nạn đói lan tràn khắp nơi. Gia đình của cậu càng thêm khổ. Bà mẹ ốm yếu và năm đứa con thơ không còn thức ăn, và cũng không còn tìm đâu ra chỗ làm thuê làm mướn nữa.

Angelita, chị của Manuel Benitez mang cậu đến nhờ vị linh mục chăm sóc hộ vì cậu ngã bệnh. Manuel Benitez bị đau trầm trọng vì đã rất lâu, cậu không có một chút thực phẩm nào để ăn. Dãy của cậu bị bệnh, cậu không thể ăn được dù cậu đang bị cơn đói dài hoành hành. Vị linh mục dứt cho cậu ăn, Manuel không thể nuốt nổi. Cố gắng lắm cậu mới nuốt được một ít nhưng lại lên cơn đau ngay.

Gia đình của cậu nhiều khi phải nấu cỏ mà ăn vì suốt ba bốn ngày liền mọi người chưa trông thấy được một món gì ăn được.

Một buổi sáng, bà mẹ gầy còm yếu đuối chết đi, bỏ bốn đứa bé lại cho Angelita. Khi mẹ chết, Angelita mới chợt hiểu rằng lâu nay người mẹ đã can đảm chịu đựng cơn đói, ngày ngày nhai phần cho các con có chút cảm hơi. Và cuối cùng, người mẹ vĩnh viễn ra đi sau khi thều thào căn dặn Angelita chăm sóc đàn em nheo nhóc. Angelita và các em ôm thây mẹ khóc vui. Lúc bấy giờ Manuel Benitez hãy còn bé bỏng, đứng mới cao hơn chiếc giường một chút, đủ để trông thấy cái xác gầy guộc của mẹ đang nằm im lìm.

Từ đó, Angelita phải làm đủ mọi việc để nuôi các em Manuel Benitez ngày một lớn. Năm mười bốn tuổi, Manuel Benitez được xem một phim chiếu bóng kể chuyện một thanh niên can đảm trở nên giàu có nhờ nghề đấu bò. Từ đó cậu bé bắt đầu mơ mộng. Cậu dùng tấm muleta (tấm vải mà các tay đấu bò dùng để nhử trước đầu con vật, thường bằng màu đỏ vì màu này rất đập vào mắt và bò rất «ghét»), thử tập ở nhà. Cậu hét inh ỏi:

— Hey, toro! Hey, toro! (Ê, bò! Ê, bò!)

Manuel Benitez mơ có dịp vùng tấ muleta trước mặt một con bò thực sự. Nhưng làm sao được đây? Lúc bấy giờ, những người tập sự nghề đấu bò chỉ có hai cách: thử nhất là vận động cho được một nhà nuôi bò cho duyệt, thử hai là đêm đêm len vào trại bò duyệt trộm. Cách thứ hai thực là nguy hiểm vì khi các ông trại chủ tóm được thì các tay đấu bò len này sẽ bị ăn đòn như xương.

Manuel Benitez cùng một người bạn, chờ đến nửa đêm cho mọi người ngon giấc mới len vào một trang trại,

dụ một con bò ra xa xa để tập. Có lần Manuel Benitez bị bò húc tung lên cao, rớt đánh huỵch suýt chết, bò còn húc cậu gây rất nhiều vết thương. Angelita đã khóc hết nước mắt khuyên dỗ em. Nhưng khi len lặn hẳn, Manuel Benitez đêm đêm lại len ra trại bò để duyệt. Vì nghi ngờ, ông trại chủ đi báo cho lính đến rình, Manuel Benitez bị bắt tại trận, bị đòn thừa sống thiếu chết rồi bị giam hết hai mươi ngày.

Sau đó, một ông trại chủ khác đi thưa vì trái cây trong vườn bị hái trộm. Vì cái tội ngày trước, lần này Manuel Benitez bị tình nghi nên lại bị bắt nữa. Sau đó, Manuel Benitez cùng một người bạn bỏ làng mạc ra đi. Manuel Benitez đã nói với chị:

— Em sẽ mua cho chị một ngôi nhà hay là chị sẽ để tang em.

Manuel Benitez cùng bạn đi lang thang khắp nơi khi cậu vừa được mười lăm tuổi. Trên đường phiêu bạt, gặp dịp thì cậu làm thuê làm mướn, gặp trái cây thì cậu hái mà ăn. Nhiều khi cậu phải đi bộ liên tiếp bốn năm ngày liền, không tìm ra gì để ăn, đành phải nhờ cỏ mà nhai cho đỡ đói. Nhưng Manuel Benitez cương quyết không bỏ cuộc. Cậu mơ một ngôi nhà cho chị cậu, những bộ quần áo đẹp, những bữa ăn no cho các em cậu.

Manuel Benitez vào các trại nuôi bò xin làm công để len duyệt vào ban đêm. Nhờ tiền rửa chuồng bò, cậu mua được một ngọn giáo và từ đó cậu mang xẻ xệ một bên vai cho ra vẻ. Ngắm nghía ngọn giáo, Manuel Benitez thấy tương lai rực rỡ đang chờ đón cậu. Nhưng con đường vẫn còn dài. Manuel vẫn đói, vẫn rách, vẫn lang thang. Nhiều khi cậu phải đi ăn xin. Nhưng Manuel Benitez nhất quyết theo đuổi con đường vạch ra cho đến kỳ cùng. Chị cậu còn khổ, các em cậu vẫn còn đói rách.

Manuel Benitez tiếp tục đi bộ, mỗi ngày cậu vượt hai ba chục cây số để tìm các ông trại chủ, các người giữ đấu trường. Manuel Benitez chỉ được một lần chính thức ra đấu trường tại một làng quê hẻo lánh, ngoài ra cậu chỉ duyệt lên lút vào ban đêm, khi mọi người đã ngon giấc.

Mùa xuân năm 1957, Manuel Benitez được hai mươi một tuổi, cậu xin được một chỗ làm việc trong một cơ sở xây cất.

Một buổi sáng khi vào tiệm cà phê, cậu gặp một nhà tổ chức đấu bò. Cậu theo làm quen. Ông này thấy bộ dạng rách rưới của cậu bèn móc túi cho mấy đồng bạc. Manuel Benitez nghiêm nghị trả lời:

— Tôi không xin tiền ông. Tôi chỉ muốn có cơ hội đấu bò thôi.

Nhà tổ chức này nghe nói thế bèn đứng ra lo dàn xếp cho Manuel Benitez, nhưng trận đó ông bị lỗ hết 50.000 pesetas, khoảng 4000 đồng V.N.

Năm 1961, khi đến Madrid, Manuel Benitez gặp El Pipo. Lúc bấy giờ Manuel Benitez đã 21 tuổi, cái tuổi coi như đã «già» đối với các tay đấu bò. Nhưng El Pipo đánh giá đúng Manuel Benitez, đặt cho Manuel Benitez cái bí danh là El Cordobes. El Pipo đưa Manuel Benitez đi dượt từ tế. Nhưng có cái khó là El Pipo đang hồi túng thiếu, không biết đồ đâu ra tiền để tổ chức một trận đấu bò. Ông về nhà thao thao bất tuyệt thuyết phục vợ con, cuối cùng ông ngửa nón ra mượn nữ trang đem cầm tất cả.

Mọi việc gần xong xuôi bỗng dưng điện thoại gọi đến yêu cầu hủy bỏ trận đấu. El Pipo lo tổ chức trận đấu tại quê hương của Manuel Benitez ở Palma del Rio. Hội đồng thị xã cho biết họ không muốn thấy mặt một tên ăn cắp. (Cái tội tình nghi đã khiến cho Manuel Benitez phải bỏ làng ra đi) El Pipo phải khấn khoản mãi, rốt cuộc mọi việc mới êm.

Manuel Benitez về quê, ghé lại căn nhà chật chội và nghèo nàn. Angelita đã khóc vui khi trông thấy em mặc áo đấu bò sắp sửa ra đấu trường.

Manuel Benitez trấn an chị:

— Đừng khóc chị!

Ngày 22 tháng 5 năm 1960, Manuel Benitez ra trận tại quê hương của mình. Anh đã bẻ gãy hai ngọn giáo chỉ còn dài bằng ngọn bút chì. Với ngọn giáo gãy ngổ, Manuel Benitez đã đùa với tử thần. Manuel Benitez đã anh dũng thắng trận. Chỉ trong chớp nhoáng, tên ăn cắp cam, tên ăn cắp khăn đã trở thành vị anh hùng của quê hương mình.

Ở nhà, Angelita đang quì gối cầu nguyện. Người ta kéo hàng hàng lớp lớp ngoài đường, công kênh Manuel Benitez trên vai. Manuel Benitez vung vẩy hai tai và đuôi bò, biểu hiệu cho sự chiến thắng của anh. Anh phóng vút vào nhà, mở chiếc khăn tay đưa cho chị.

— Đây là số tiền đầu tiên để chị mua nhà.

Từ đó, danh vọng của Manuel càng ngày càng lên. Tiền thù lao mỗi ngày một cao. Câu quảng cáo bắt đầu hay được dùng trong các trận đấu của anh: «Chúa nhật này tôi có hẹn với tử thần, xin mời đến xem».

Manuel Benitez được nổi danh là tay đấu bò của người nghèo, một biệt

danh đã làm cho anh hết sức hãnh diện.

Mỗi trận đấu độ bốn mươi phút, anh lãnh được 1 triệu pesetas (khoảng 80.000 ngàn đồng V.N.)

Một hôm Manuel trở về quê, kéo chị Angelita lên xe.

— Em có cái này muốn cho chị xem!

Xe ngừng trước một ngôi nhà to lớn. Manuel Benitez đưa chị Angelita vào. Hai chị em phải đốt đèn cây để đi thăm ngôi nhà. Ngôi nhà thực lớn. Angelita đã buột miệng kêu to:

— Que Grande! (lớn quá).

Khi trở ra cửa, Manuel Benitez móc chìa khóa đưa cho chị:

— Đây là ngôi nhà em hứa mua cho chị.

Năm ba mươi một tuổi, Manuel Benitez nổi danh là tay đấu bò số một của Tây Ban Nha. Cùng với việc nổi danh, Manuel Benitez trở nên giàu sù, giàu đến nỗi không biết rõ số tiền thực sự của mình lên đến bao nhiêu. Cả sản nghiệp của Manuel Benitez ước lượng lối bốn tỷ bạc Việt Nam, có sáu bảy chiếc xe Mercedes, một chiếc Jaguar, một chiếc Sunbeam Alpine, một chiếc Land Rover, và một phi cơ phản lực bốn chỗ ngồi trị giá 500.000 Mỹ kim (tương đương với 250 triệu bạc V.N.) Hơn 150 người nhờ vào Manuel Benitez mà có cái ăn cái mặc.

Ngày nay, Manuel Benitez có thể hái cam trong vườn của mình, có thể đùa với bảy bò mộng đẹp để trong trang trại riêng.

Sự nghiệp và danh tiếng này Manuel Benitez phải trải qua một trường tranh đấu cam go và nguy hiểm. Mỗi năm anh phải đấu trung bình 100 trận. Ngày nay thân thể của anh còn rành rành 19 vết sẹo, có hai vết đến trí mạng.

Manuel Benitez không bao giờ quên được kiếp sống nghèo nàn của mình ngày trước. Không một người hành khất nào đi qua nhà của Manuel Benitez mà không được một ít tiền trong tay, không một kẻ đấu bò nào thất nghiệp hay mới tập tành vào nghề đi ngang mà không được mời một bữa cơm. Những người nông dân nghèo khổ ở chung quanh cũng thường được Manuel Benitez mời đến trang trại riêng để dự tiệc tùng. Và mỗi năm cứ đến kỳ khai mạc đấu trường riêng, Manuel Benitez mời cả ngàn tân khách đến dự, trong đó có khoảng trên 200 tên đấu bò mới vào nghề. Rượu thịt được chở đến bằng xe vận tải để khoản đãi mọi người.

Năm 1967, Manuel Benitez tuyên

BƯỚM TRONG VƯỜN

Kìa kìa con bướm lượn bay
Đậu trên hoa cúc lung lay trên cành
Xinh xinh hai cánh mong manh
Vụt trong phút chốc bay nhanh ra vườn

PHẠM THÙY LINH
(Biên Hòa)

CHIỀU

Chiều nay mây trắng một màu
Ngoài kia sóng đầy con tàu ra khơi
Gió đùa làn tóc rối bời
Đôi môi thơ mộng thốt lời ngọt ru.
MỘNG UYÊN LONG
(BN Sao Đêm Rạch Giá)

TRĂNG 16

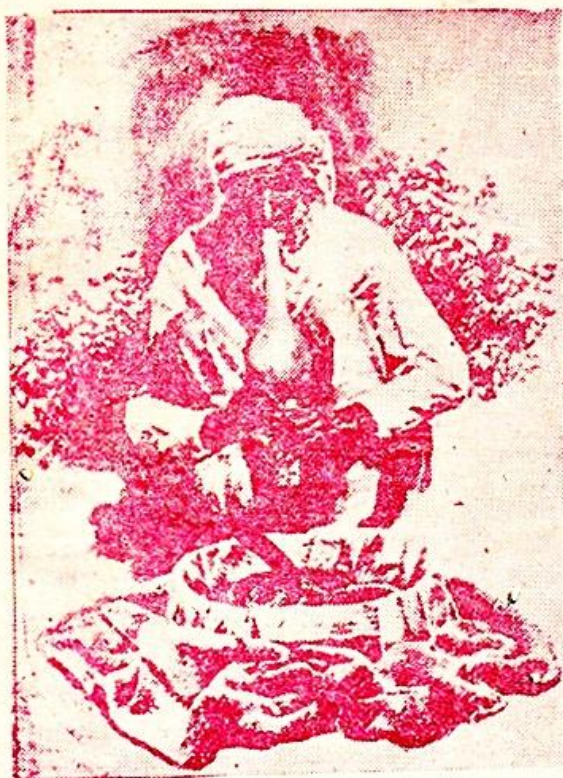
Gió vờn ươm sợi tóc mây
Phất phơ làn áo trắng bay theo người
Môi hồng nở trợn nụ cười
Mắt sao ngời sáng rạng ngời tuổi thơ.
HẠ GIANG (Rằm tháng 8-73)

bổ giải nghệ. Các đấu trường trở nên vắng khách. Các nhà tổ chức đấu bò lo lắng không yên, cuối cùng họ chạy đến cầu cứu cùng Manuel Benitez. Và Manuel lại tái xuất giang hồ. Từ đó, mỗi lần hạ một con bò, tay đấu bò lừng danh này lãnh một triệu pesetas.

Mỗi lần Manuel Benitez ra đấu Angelita đều vẫn giữ thói quen quỳ cầu nguyện cho em. Angelita không còn quỳ gối trong căn phòng chật hẹp và nghèo nàn nữa mà ở trong một ngôi nhà lộng lẫy. Cảnh nghèo khổ ngày xưa đã thực sự hết rồi. Qua rồi những lúc không cơm ăn, không áo mặc, Manuel Benitez đã đi vào vinh quang, được người người ở Tây Ban Nha tôn sùng như một thần tượng.

NGUYỄN HÙNG TRÁC

ẤN ĐỘ HUYỀN BÍ:

NHỮNG NGƯỜI DỤ RẮN

VĂN-VIỆT

*Phỏng dịch theo bài «India's
Incredible Snake Charmers»,
của Ben Lucien Burman.*

Con rắn Cô-Ba (Cobra) ngóc thẳng chiếc đầu lên, uốn éo đằng trước, đằng sau theo tiếng sáo của ông già Hư-sinh (Hussein), một ông già chuyên nghề dụ và bắt rắn.

Ông chợt ngừng thổi sáo, đặt chiếc sáo quả bầu thô kệch xuống đất và nói với tôi:

— Khi con rắn cất đầu lên nhìn ông, là nó thu hình ông đấy!

Người phụ tá Hư-Sinh, một người trẻ tuổi chuyên đánh trống nhịp theo tiếng sáo của ông nói thêm:

— Nếu ông tình cờ giết chết được một con rắn Cô-Ba, việc trước tiên là ông phải lo thủ tiêu đôi mắt nó, nếu không, 20 năm sau con rắn cái vẫn có thể tìm thấy ông và báo thù cho chồng được vì nó đã thấy hình ông trong đôi mắt con đực.

Chúng tôi đang ngồi trên một bãi cỏ xanh mướt trước khách sạn Mỹ-Sơ (Misore) ở miền Nam Ấn Độ, ông già Hư-Sinh lại tiếp tục dạo nhạc, lần này ông không thổi sáo mà kéo chiếc đàn nhị, một chiếc đàn giản dị làm bằng những thanh tre và nửa chiếc vỏ dừa khô, con rắn Cô-Ba lại uốn éo chiếc đầu theo điệu tiếng đàn, ông già tay vừa kéo đàn, miệng vừa nói:

— Con rắn này múa khéo thật có phải không ông? Nó thích âm nhạc lắm và hầu như tất cả giống rắn đều thích nghe âm nhạc cũng như người ta vậy.

Bá-Bự (Babú), một ký giả địa phương, bạn đồng hành của tôi vừa chợt tới, nghe nói vậy anh vội lớn giọng:

— Róc tồ! Rắn đều diếc hết, đâu có nghe được âm nhạc, sở dĩ nó uốn éo như vậy là do bản năng tự vệ của nó vì nó đang theo dõi chiều du đưa của nhạc cụ để đề phòng bị tấn công.

Ông già Hư-Sinh không nói một câu, lặng lẽ đặt chiếc đàn sang bên cạnh, ông ôm cò con rắn bằng cả hai tay, nghiêng đầu cúi thấp xuống và khẽ đặt một cái hôn triu mến lên đầu con rắn, rồi buông ra và quay sang chỗ khác, con rắn vội mở phồng theo nhưng trượt, ông quay lại, hơi nhăn mặt rồi chia cho tôi xem những vết sẹo trên cánh tay và cẳng chân, ông nói:

— Tôi đã bị rắn mổ nhiều lần rồi, nhưng tôi chỉ cần nhai và nuốt một thứ cỏ trị nọc rắn và đặt một thứ đá hút nọc rắn lên vết rắn mổ là không việc gì.

Tôi thu xếp với ông già đề hôm sau tổ chức một cuộc bắt rắn. Hôm sau, chúng tôi đến một cánh đồng hoang vu, lở chỗ những gò kiến, nơi trú ngụ lý tưởng của loài rắn, ông già cùng với bốn người em và ba người thân quyến khác, tất cả đều là những người dụ rắn lành nghề, ngồi chất cả lên chiếc xe Gíp (Jeep) của tôi. Tới nơi, chúng tôi ngừng lại, Hư-Sinh bước xuống trước dẫn đầu, tôi theo ông bên gót. Ông nhìn chăm

chú xuống mặt đất nóng bỏng, đột nhiên ông với chiếc sáo đeo bên sườn và đưa lên miệng thổi một điệu nhạc mê hoặc, kỳ quái và đầy tính chất Đông Phương huyền bí. Bá-Bự thần nhiên giảng cho tôi nghe: «Đó là một điệu nhạc dụ rắn, nếu rắn Cô-Ba nghe thấy, nó tự nhiên như bị mê hoặc bởi tiếng sáo và không còn kháng cự nổi».

Độ nửa giờ sau, không thấy dấu hiệu gì tỏ ra là có rắn ra, ngay cả đến rắn nhỏ cũng không, tôi đã hơi thất vọng và nghi ngờ khả năng của ông già, chợt ông nhìn nhanh chung quanh và kêu to: «Ta đã nghĩ thấy mùi rắn», một chập sau, tôi trông thấy một con rắn Cô-Ba to đang lao về hướng một cái lỗ ở dưới chân một tổ kiến và bắt đầu chui vào đó ẩn trốn, nhưng ông già nhanh hơn, vội chạy theo con rắn, nắm lấy đuôi nó lôi ra khỏi hang, bằng một động tác nhanh nhẹn, ông dìu đầu con rắn xuống mặt đất bằng cái gậy, dùng một khúc cây hết sức banh miệng con rắn rồi bẻ gãy những chiếc răng nanh chứa nọc độc, xong ông nhắc con rắn lên, chia con quái vật về phía tôi và nói:

— Ông có muốn giữ con rắn này làm kỷ niệm không? Tôi gặt đầu đồng ý và ông bỏ con rắn vào trong chiếc rọ của tôi. Chúng tôi lên xe quay trở về khách sạn Mỹ-Sơ, dọc đường về tôi hỏi ông:

— Mùi rắn giống mùi gì?

Ông nghĩ một giây lát rồi đáp:

— Người thì bảo nó giống mùi khoai tây sống, kẻ thì cho là nó giống mùi dưa leo, nhưng tôi thì nghĩ nó giống như mùi xà bông giặt.

Tôi cùng với Bá-Bự lang thang khắp miền đông đúc Ban-ga-lơ (Bangalore) với dãy chợ nhộn nhịp ở Mã-Đà (Madras). Tại một làng nhỏ gần Mã-Đà tôi gặp một nhà khảo sát thiên nhiên người Anh, ông vui vẻ bắt tay tôi và cho tôi biết là ông cũng có thể làm cho rắn Cô-Ba múa như những người dụ rắn Ấn Độ bằng chiếc sáo quả bầu của ông. Ông ta chia cho tôi xem một con rắn Cô-Ba, tôi miễn cưỡng dợ tay phải vuốt lên mình trông xù xì thô kệch, nâu sậm của con rắn, tôi sững sờ nhận thấy nó không lay nhẩy như tôi tưởng nhưng khô ráo và mịn như nhung.

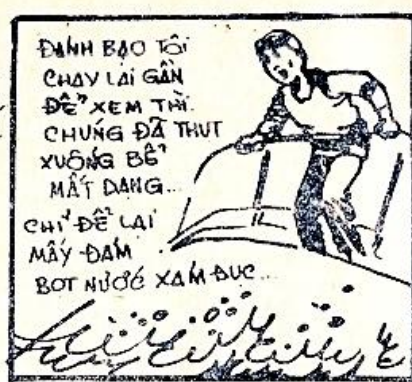
Ở Bi-Na (Binare), trước cái đền có dây khỉ chuyên chia tay xin ăn những khách qua đường, một người dụ rắn to béo cho tôi biết:

— Có 3 con vật rắn Cô-Ba sợ nhất là: con Chồn Mơn-Gu (Mongoose)

NHỮNG
CÁNH
"YAMA"
??!!!

...ĐÓ LÀ NHỮNG CÁI
VỚI KỶ LA LỒM
ĐÓM GAI VUA
THỜ LÊN THUYỀN...

ĐÁNH BẠO TÔI
CHẠY LẠI GẦN
ĐỂ XEM THÌ
CHUNG ĐÁ THẬT
XUỐNG BỀ
MẮT ĐANG...

CHỈ ĐỂ LẠI
MÂY ĐÀM
BƠT NƯỚC XAM ĐUOC

ĐỪNG LƯO ĐÓ CHU HOAT
CÙNG VUA TRÔI LÊN

TÔI ĐỊNH NÓI CHO
CHU BIẾT NHỮNG
SỢ CHU MẤT TÍNH
THÂN NÊN LẠI THÔI...

ĐÁY VỊNH SÂU QUÁ!!

SÀO CÓ TÌM
THẤY GÌ KHÔNG?

CHƯA BIẾT...
GẦN ĐẾN
NƠI THÌ
HẾT HƠI...

CHU HOAT ƠI!!
CHO CHÁU LĂN
THEO VỚI
NHÉ

AI CÙNG
ĐƯỢC

THAY ĐỒ LĂN XONG
TÔI CÒN MANG
THEO KHẨU
SÚNG BẮN CÁI

MANG CÁI
NÀY CHO
YÊN TÂM...

XONG RỒI! TADI
NÀO

MẤY PHÚT SAU CHÚNG
TÔI ĐÃ CÓ MẮT DƯỚI
ĐÁY VỊNH

CHU HOAT DẪN TÔI
CHUI VÀO ĐÀM RONG
DÂY ĐẮC

LÊN THEO
TỪNG KHÓM
SAN HỒ ĐU
MÀU SẮC
RỰC RỠ...
CHÚNG TÔI
ĐÃ XUỐNG HƠN
HAI MƯƠI THƯỚC
NƯỚC...

59

VÀ ĐỪNG NHƯ CHU HOAT
ĐÃ TÍNH... CHÚNG TÔI VỪA
TÌM RA NHỮNG HỒM VẮNG
ĐANG NẤM IM LÌM DƯỚI
LỚP BUN NON... VÀ VỜ
SỜ ỐC.....

HA HA! VẮNG
KIA RỒI... TA
SẼ GIÀU TO...

CHÚNG TÔI DÙNG THÙNG CỘT
DÍNH CÁC HỒM VẮNG LẠI
VỚI NHAU.

XONG... CHU HOAT
RA HIẾU CHO TÔI
NĂM LẤY MỘT
ĐẦU THÙNG

MANG TRỞ LÊN THUYỀN
ĐỂ QUÂN VÀO
TRỤC KÈO...

TÔI TUNG NGƯỜI
VOT LÊN MẶT
BỀ

MẤY PHÚT SAU

TÌM ĐƯỢC RỒI
ÔNG CHỦ ĐI...

QUÂN ĐẦU THÙNG
LẠI THÀNH VÒNG... TÔI
NÉM CHO
ÔNG ĐỊNH

AI HA! HAY
LẮM...

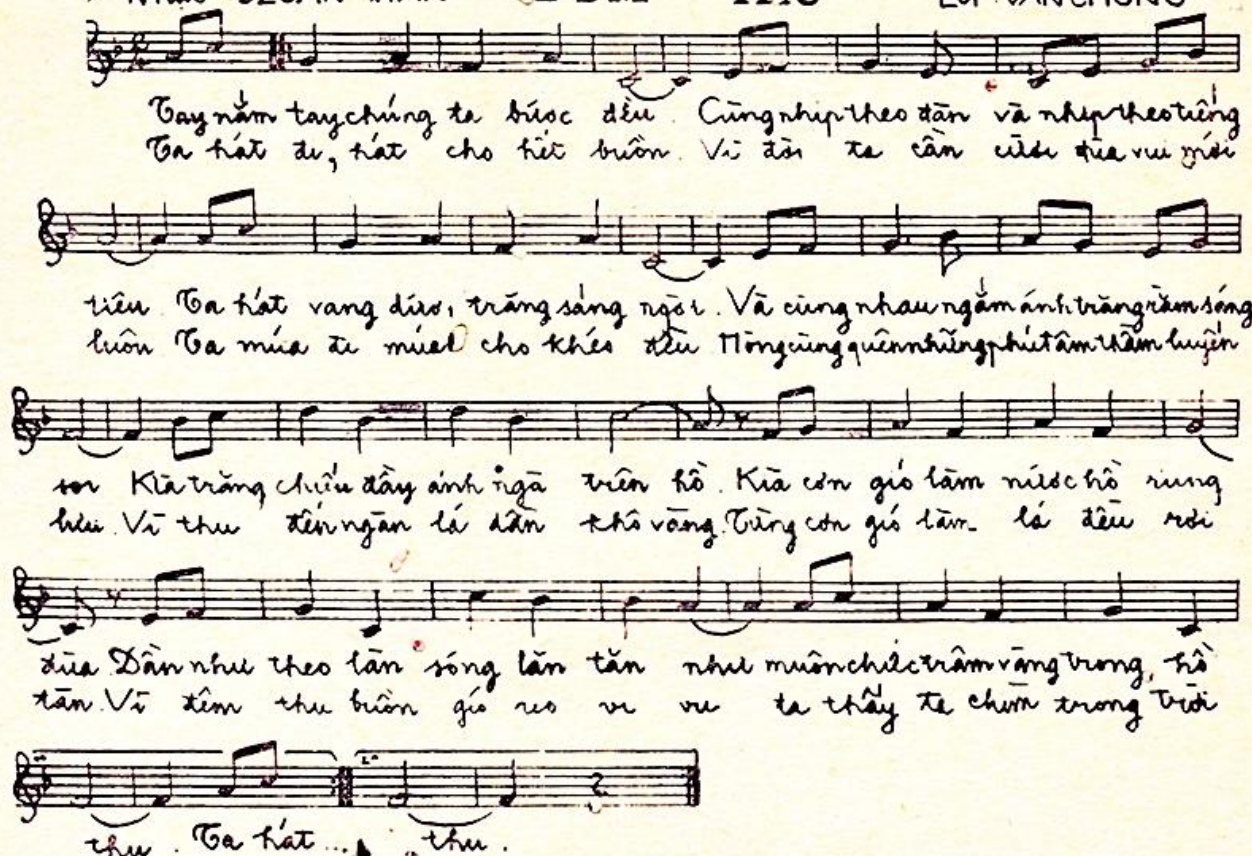

NHỮNG LA CHỮA. SÀO TRÊN
MẶT NƯỚC LẠI NỔI LÊN
MỘT CHIẾC GÁY
CHÂN VỊT...

Ơ! KHÔNG
LẺ QUẢ CHU
HOAT?

60
CÒN TIẾP

NHẠC DZOĂN MÃN ĐÊM THU LỜI VĨNH CHUNG

TẠI SAO?

Tại sao các ngôi sao có nhiều màu sắc?

Ban đêm nhìn lên trời ta thấy có nhiều ngôi sao sáng, nhưng nếu nhìn kỹ các em sẽ thấy chúng có nhiều màu sắc khác nhau: Xanh lá cây, hồng, đỏ, vàng v.v... Màu sắc của các ngôi sao tùy thuộc phần lớn vào nhiệt độ của chúng. Sao đỏ thì nguội hơn sao vàng, sao vàng lại nguội hơn sao trắng và sao trắng nguội hơn sao trắng xanh. Nếu các em đã từng thấy thợ rèn nung sắt thì sẽ thấy bắt đầu, sắt đỏ lên trước rồi sau đó, nóng hơn, nó sẽ biến thành màu vàng, sau đó hóa trắng ra và khi nào nó trắng xanh ra là nóng nhất. Vậy đối với các ngôi sao thì cũng vậy.

thiên nhiên 18

Đôi khi các em thấy hai ngôi sao ở thật gần nhau mà màu sắc cũng khác biệt, vậy nhiệt độ của chúng cũng rất khác với nhau.

Khói là gì?

Khói là kết quả của sự cháy không hoàn toàn. Nếu các vật chất bị đốt cháy hết thì sẽ không tạo ra ra khói, mà chỉ có các chất khí bay ra và ta không thấy được, những khí đó cũng sẽ bay đi. Nhưng người ta chưa sáng chế ra được lò đốt nào hoàn hảo có thể đốt cháy hết chất than mà không cho ra khói, nên nhiều nhà máy phải thiết lập hệ thống lọc khói để giữ các chất bụi bám lại. Các chất dầu mỡ, gỗ, than đốt cháy, có một phần các-bon (than) không cháy, và vẫn ở lại trạng thái bụi bám rất nhỏ mà ta gọi là bồ hóng, bám vào các ống khói làm đen cả lại.

Nhiều thành phố bị khói bám lâu đời làm đen hết, như ở Ba-Lê chẳng hạn, và làm tối tăm cả thành phố, khói còn làm hại cả các cây cối, và cả buồng phổi của chúng ta nữa. Vậy các em nhớ tránh xa các xe đang xì khói đen nếu có làn khói nào phả vào mặt thì ráng nhin thở một lúc đợi khói bay đi hãy thở tiếp.

Có chất gì sôi được khi đang lạnh không?

Sôi là hiện tượng một chất đang ở thể lỏng trở thành thể hơi, nhiệt độ lúc bắt đầu sôi thường được gọi là độ sôi của chất đó. Độ sôi của nước nguyên chất thường là 100 độ bách phân. Nhưng độ sôi này còn thay đổi tùy theo áp suất của khí quyển. Ở trên ngọn núi cao, áp suất hạ xuống, nước cũng sôi ở nhiệt độ thấp hơn. Trên đỉnh Bạch Sơn bên Pháp (Mont Blanc), nước sôi ở 85 độ bách phân.

Nhiều chất sôi ở nhiệt độ rất cao. Vàng nóng chảy ở 1.063 độ bách phân và sôi ở 2.600 độ. Các chất kim loại khác cũng sôi ở các nhiệt độ cao tương tự. Thủy ngân sôi ở 357 độ bách phân.

Còn các chất ở thể khí ở nhiệt độ thường thì độ sôi của chúng rất thấp. Khí hiđrô, nghĩa là từ thể lỏng đôi sang thể khí, ở 253 độ dưới số không. Nitơ sôi ở -196 độ và Oxy ở -183 độ.

— Chúng ta hãy đào sâu nữa vào cái kho tàng kiến thức.

J. MONTGOMERY

MỘT NGÀY CHO NỖ NHỚ

Về những người thân yêu.
Và riêng lặng cho Kim Lang.

Buổi sáng thức dậy mở tung cửa sổ, nhìn ra khu vườn, cảnh hoa lại còn mong sương nở to, hương thơm ngào ngạt bay vào. Trời lành lạnh, em kéo cao cổ áo lên hít lấy bầu không khí buổi ban mai, nghĩ tới giấc mơ đêm qua, rồi mỉm cười vu vơ... thật vu vơ.

Căn nhà chuyển mình trong sương lạnh. Tiếng giấy khua trên nền gạch, tiếng nói ở khắp phòng: Hải, trả tao cây viết mi... Mạ đừng chế sừa vào bánh của con — Con Kha mô rồi? Ngủ chi mà dử rủa tề — Răng mi không mặc áo len hồ Quỳnh...? Em ôm cặp, bước xuống cầu thang, ngôi nhà vẫn còn vang tiếng nói.

Chiếc cổng được khép kín, bánh xe lăn tròn trên mặt đường, để lại sau lưng lớp bụi nhỏ bao quanh căn nhà. Qua khung cửa xe, hàng thông ngả nghiêng chào đón... Sương mù còn vấn vương trên cây cỏ.

Trong lớp học, nhìn ra khung cửa nhỏ, những cánh chim chuyền cành múa hát trên cây bằng lăng tím ngắt. Lối cô em ấm theo gió thoảng đông đưa. Em vẫn còn mãi «rong chơi ngoài cửa lớp».

Buổi trưa: cơn mưa về đột ngột, hàng sù dưới sân rụng đầy hoa trên thảm cỏ. Cảnh hoa giấy run rẩy dưới mưa. Căn nhà hoàn toàn im lặng, chỉ còn tiếng gió gào bên cửa kính. Tay viết em rời rạc, bài toán vẫn còn bỏ dở dang.

Buổi chiều: Thân thờ trên đồi cỏ. Tâm hồn em menh menh như những cụm mây trôi bồng bồng không định hướng. Từng cơn gió nhẹ lướt qua hàng thông-reo vi vu, mái tóc dài bay phất phơ trong gió... Bên kia thung lũng những ngôi biệt thự ẩn nấp giữa hàng cây lá xanh um. Hồ Than Thở chỉ còn là một vũng nước nhỏ phẳng lặng và u buồn. Cảnh hoa đại trong

tay em héo úa... Em lặng lẽ bước xuống đồi...

Tiếng vĩ cầm hòa với Dương cầm réo rắt ở phòng Quyên vọng vang. Di dượng ngồi ngoài balcon với Quỳnh. Em trở về phòng, Hùng đi ngang nói vọng vào: Chị Kha, sao lúc nì chị chăm học dữ rứa? — Chớ rãng, ai nhắc như mi rứa — Hùng cười to rồi đi luôn.

Buổi tối: Em tựa bên cửa sổ nhìn ra khu vườn nhỏ, c/c Ỗi sao lấp lánh trên cao. Bóng đèn đèn lập lờ bên hàng dâm bụt. Hoa lại vẫn còn ngát hương. Em gọi khẽ: Cha mạ, Báo Kha, Thùy Kha, Tuấn Khải, Việt Khải ời!.. Con nhớ quá đi thôi.

Chỉ có tiếng gió trả lời em, em ngồi vào bàn học, cuốn sổ nằm yên chờ đợi, lật vọi vài trang giấy, những dòng chữ lem nhem đầy nước mắt. Em lặng người trong nỗi buồn vừa đáng.

ĐỖ-HOÀNG-KHA

BÉ TRẢ THÙ

TÍ BELLE

Mấy ngày hôm nay bé thấy anh H. cứ lên dòm bé tùm tùm cười hoài, đến lúc bé dòm lại thì anh ấy quay phắt mặt đi nơi khác! Kỳ ghê vậy đó! hay là anh ấy sợ cặp mắt của bé? anh ấy vẫn bảo bé có cặp mắt to tướng, lúc nhìn lại trợn lên trừng trừng như là thôi miên vậy, nhồm vò đó mà bìn rún cả tay chân luôn! À mà thôi! còn chuyện quan trọng hơn chuyện đó nhiều; bé nhảy chân sáo vào phòng, vạch liên «ra» giường bé lên và chui tọt vào gầm giường lôi ra một cái hộp nhỏ, có dấu kỹ thế này mới thoát khỏi anh H. đấy! Đây là kết tiền của bé, tiền dành dụm mỗi ngày tới rổ cơ đấy! và hôm nay là ngày thứ sáu; ngày, báo THIẾU NHI phát hành. Bé dốc hết tiền ra và chạy xuống sạp báo ngoài phố.

Cầm tờ T.N trong tay, bé lật từng trang một, bỗng bé thấy một truyện ngắn kia có cái tí đề tên bé: «V.H»; bé hơi ngạc nhiên và đọc liều. Ui chao ời! sao trong này toàn là những tính xấu của 1 cô bé, mà sao nó cũng hơi «giống giống» của bé quá! cô bé trong truyện này mang tên của mình thì mình cũng phải động lòng chứ! bé đọc lại bài đó lần nữa, nhưng càng đọc thì càng thấy cái cô bé đó giống mình như đúc; hay là tên văn sĩ tác giả của bài này viết về mình? Thế thì to gan thật!

Trưa hôm đó bé bỏ luôn bữa ăn để lên phòng nằm suy nghĩ. Tên văn sĩ này biết rõ về mình như thế thì phải là người quen; bé mà biết được thì bé sẽ phay dầm dẫm liền! tên đó không lẽ là mấy đứa bạn thân của mình? hay là anh H. đúng rồi! bé nghĩ tới cặp mắt điệu cợt của anh H. dòm mình mấy hôm nay, anh ấy là tổ sư trêu ghẹo mình mà; phải «điều tra» ngay mới được!

Bé hồi hộp đẩy cửa phòng anh H., may quá! anh ấy đang ngủ, bé rón rén bước vào, lại tú sách của anh ấy và lục soát. Sau 1 hồi tìm kiếm bé lôi ra được bản nháp truyện ngắn đó. Thế này thì phải cho anh ấy biết tay mới được! bé nhớ hôm nào anh ấy lái xe đạp biểu diễn bị dâm vào cột điện và té bầm đầu gối. Hay quá! phải «đi độc trị độc» mới được. Bé về phòng lấy giấy bút kẻ lại và thêm mắm thêm muối vô thật nhiều, xong rồi bé bỏ vô phong bì và gởi đi ngay.

Hôm nay là tuần lễ thứ ba kể từ khi bé gởi bài đi, số báo trước có đề tên bé trong mục «bài nhận được». Cầm tờ T.N mới trong tay bé cầu khẩn trời phạt cho bài mình được đăng và run rẩy lật từng tờ; tới trang truyện ngắn bé reo lên vui mừng: A! bài mình (quả trời phạt không phụ kẻ «có tội»). họa sĩ tòa soạn còn vẽ hình anh H. ngồi ôm chân nhậu nhớ bên cạnh cái xe đạp mà bánh trước cong queo. Bé cầm tờ T.N chạy lên phòng anh H. reo to: «Anh H. ời! có T.N mới rồi nè, bé cho anh coi trước đó!»

Bé đưa cho anh và chạy về phòng đóng chặt cửa lại. Lát sau có tiếng anh H.

— «Bé ời! con bé đâu rồi?»

Bé nằm trong phòng ôm bụng cười «cho đáng đời! ai biểu trêu người ta làm gì!»

TÍ BELLE
(tả áo xanh)

Thiên nhi 19

CHIM VỀ VÀO NGÀY THÁNG CHÍN

Tháng chín mùa thu bé lựu trường
 Trong tay sách vở bông thơm hương
 Lối đi hoa nắng lao xao đỏ
 Và gió vi vu khắp ngõ đường

Nắng có dát vàng lên mái tóc
 Ngoan hiền nắng ngủ đầy mắt sâu
 Bé hững hờ tay ngang trán mộng
 Và giữ áo bay — không vết nhàu

Mùa thu chim hót bên bờ lờ
 Ngọn cỏ trong trường cũng biếc xanh
 Guốc dòn trên khắp đường trong phố
 Áo bay như bướm trắng ngoan lành

Ngói đỏ cũng khô dòn dưới nắng
 Lầu lo chim đồ mắt gác ngơ
 Lao xao cây lá đùa với gió
 Tóc bé cũng bay — đạt bờ phờ

Sách vở cầm tay thơm nồng hương
 Bảng đen, phấn trắng chợt dễ thương
 Ghế bàn học bụi theo ngày tháng
 Bé nghe hồn lạc giữa thiên đường

Nét chữ no tròn trên thếp giấy
 Mực xanh thắm thiết tuổi học trò
 Ngập ngừng nặng nề lên qua cửa
 Động mái tóc mềm ngủ ngày thơ

Lời cô ầm ập như chim hót
 Như nhạc võ oà trong trái tim
 Mùa thu cũng gác ngơ bên cửa
 Ôi! Ngày tháng chín — tuổi thần tiên

THÔNG XANH

(cho ngày 17-9 với ngôi
 trường thương yêu)

CON CHIM TÌNH CỜ

Con chim buổi chiều trên cây cao
 Đói mắt dễ thương rất ngọt ngào
 Em tan trường gặp con chim nhỏ
 Đậu giữa tán cây lá lao xao

Nó gọi em bằng tiếng gió chiều
 Một lời mây nhẹ tỏa hời hời
 Đói cánh màu hồng và mắt biếc
 Chuyển những cánh cây hót lời chào

Con chim màu hồng hay mộng tưởng
 Rũ cánh bụi đường bước lững lờ
 Về đây trú ở cây sao nhỏ
 Có những chiều mưa với sương mù

Mưa rót trên đường ướt áo mơ
 Em đi ngang dãy lá sao mưa
 Con chim thu cánh tròn mắt biếc
 Và những tia nhìn như ngàn ngơ

V.T. CỔ BIẾC
 (Hoa Tiên GL)

thiên nhiên 20

GIỜ SỬ KÝ

cho các trò ở Sư Phạm thực hành

Bé ngồi trong lớp học
 Về ngồi trong ngoan ghê
 Tóc vira ngang vai bé
 Mắt nhìn thầy như mê

Bé ngồi yên thầy kể
 Chuyện ngọt ngào quê hương
 Bốn ngàn năm lịch sử
 Bé nghe rồi dễ thương

Nước ta nhiều danh tướng
 Chống giặc ngoài liên miên
 Bé vẫn còn niên thiếu
 Phải học hành cho siêng

Dân ta rồi sẽ tiến
 Bé sẽ thành công dân
 Góp bàn tay kiến tạo
 Cho nước mình canh tân

Phải làm sao mình mãi
 Phân biệt điều dở hay
 Thầy sẽ già sẽ mất
 Quê hương chờ bé xây

THẬP CẨM

MÙA THU

Mùa thu về,
 Hoa cúc nở.
 Vàng trước cửa,
 Thơ mộng ghê.
 Mưa thu về,
 Xanh mắt biếc.
 Nghe thương tiếc,
 Đình mây bay.
 Giấc mơ đây,
 Ươm gió mát.
 Nghe rào rạt,
 Từng phím tơ.
 Nắng nhạt nhòa,
 Chân chim sè.

Mùa thu về,
 Bên sách vở.
 Chân guốc nhỏ,
 Dẫm lối sương.
 Đi đến trường,
 Vàng ánh nắng.
 Ve im lặng,
 Phượng tả tơi.
 Trong bầu trời,
 Mây bàng bạc.
 Em khẽ hát,
 Khúc nhạc vui.
 Bạn bè ơi,
 Sung sướng nhỉ!

ĐỨC MẠC UY

THU VỀ

Thu về đem đến lá vàng
 Cho em cảm thấy cung đàn bơ vơ
 Thu về em dệt bài thơ
 Mấy sầu vương mắt em mơ thanh bình

QUYÊN BẢNG

TRUNG THU

mến tặng chị NHÂN ÁI

Mùa thu của trẻ con
 Những em bé lon ton
 Xách đèn đi chấp chửng
 Miệng mỉm nụ cười son

Những chiếc đèn xinh xinh
 Ánh nến vàng rung rinh
 Đèn trẻ cùng rảo bước
 Đón trăng vàng lung linh

Trung thu rằm tháng tám
 Bầy trẻ con từng đám
 Rước đèn đi loanh quanh
 Ngắm trăng vàng, mây xám

Chung quanh mâm cỗ đầy.
 Quả bánh, kẹo sắp bày
 Bánh dẻo, tiến sĩ giấy
 Đám trẻ con vui vầy

NHẬT UYÊN THỤY
 (những đàn chó bạch)

GIÒNG MỰC TÍM

Em nhớ ngày xưa lúc thu về
 Giàn mồng tơ tím là xanh mơ
 Chị em ra hái về làm mực
 Thăm giấy trình nguyên vở học trò

Thuở đó, em về lá thu phai
 Lá rơi trên lối nhỏ đọc bài
 Lá nghe lời võ thi thầm kể
 Mộng ước học trò tuổi dầm say

Thuở đó, năm em mới lên mười
 Tóc còn thắt bím rẽ hai ngôi
 Mắm mè tã áo thiên thanh mới
 Với lá mồng tơ mộng sáng ngời

Thuở đó, em mơ giàn trầu xanh
 Bên giàn hoa bí nở mong manh
 Giàn mồng tơ tím bên bờ dậu
 Nắng mới thắm hồng hoa nở quanh

Thuở đó, thầy em tuổi đã già
 Tóc người đã bạc trắng màu da
 Dáng người nghiêm nghị qua đôi kính
 Cầm bút phê trên vở học trò

Thuở đó, em về khoe với chị
 Những dòng mực tím nét đậm mê
 Trên trang vở mới thơm mùi mực
 Ngát mộng ngày xanh mây cho vira

Thuở đó, nay đâu còn tuổi thơ
 Còn đâu giọng mực tím học trò
 Trong em chan chứa vầng kỷ niệm
 Với trái mồng tơ lá xanh mơ.

NGUYỄN TRƯỜNG ANH

CỎ TÍCH VIỆT NAM CÂY LÚA

Xưa kia, cả ngàn vạn năm qua, mỗi bông lúa chỉ có một hạt lúa thật to, lớn bằng nắm tay vậy. Mỗi vụ mùa nông gia chỉ phải gieo có một hạt lúa xuống cánh đồng có nước là hạt lúa sẽ nảy mầm ra hàng chục ngàn cây lúa. Mọi người chỉ việc chờ những cây lúa lớn lên rồi chín.

Ai nấy đều sung sướng mà mùa gặt nào cũng luôn luôn tốt đẹp.

Khi mùa gặt đã tới, mỗi gia đình đều làm lễ tạ ơn Thần Nông trong ba ngày ba đêm và cầu xin Thần cho lúa về đầy nhà. Sau đó, những hạt lúa chín vàng thật lớn tự chúng lẫn từ đồng về nhà nằm chật rích trong các vựa lúa của mỗi gia đình.

Nhưng một năm, sau khi đã làm lễ tạ ơn Thần Nông xong, một nông gia tên là Mễ Thảo quay ra ruộng vợ:

— Minh lo dọn dẹp nhà cửa, lúa sắp về tới rồi đó.

Nhưng người vợ của Mễ Thảo còn đang mãi mê với nhiều thứ trong đầu. Nào là chiếc áo gấm dài đỏ thắm với những chiếc vòng vàng và chuỗi ngọc trai mà chồng nàng đã tặng nàng trong dịp Tết Nguyên Đán. Nàng quên mất công việc quét dọn nhà cửa. Bỗng đâu, một hạt lúa, theo lời cầu của chồng nàng, lẫn vào trong nhà đựng phải cây chổi của nàng và bị bẻ tan ra thành chục ngàn mảnh!

Quá tức giận, hạt lúa thốt lời nguyền:

— Vì loài người các người

không còn biết kính nể ta nên từ nay về sau các người sẽ ra đồng mà rước ta về; và ta cũng sẽ chỉ mọc thành từng hạt lúa nhỏ!

Hạt lúa đã giữ lời nguyền.

Và cũng chỉ vì sự thích làm dáng của một người đàn bà mà người nông phu Việt Nam từ đó phải khổ cực quanh năm ngoài đồng mà việc gặt hái không bằng khi xưa nữa.

NGÔ-BÁ-CƯỜNG sưu tầm

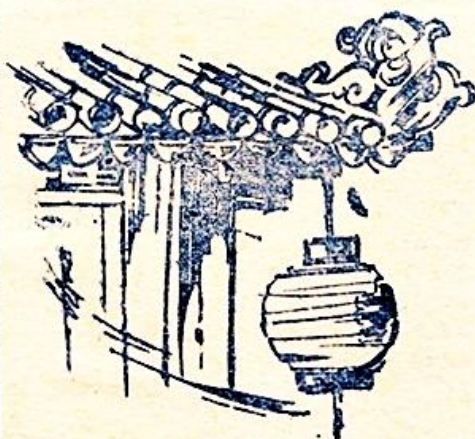
THẮC MẮC...

(tiếp theo trang 2)

2) Nhiều em cũng đã viết thư về tòa soạn hỏi thăm tác giả Nguyễn Hùng Trác có phải con bác chủ nhiệm Nguyễn Hùng Trương hay không. Tiếc đây xin trả lời chung cho các em là hai nhân vật này không có liên hệ họ hàng với nhau. Chú Nguyễn Hùng Trác trước đây là một giáo sư dạy môn triết học. Bây giờ thì đã nhập ngũ, đeo lon trung úy và làm giảng viên của Trường Chiến tranh Chính trị.

BÁCH KHOA

TRẢ LỜI Ô CHỮ

TRUNG THU VÀ EM !!! ..

Đưa tay ngắt chiếc lá vàng
Bâng khuâng em hồi thu sang bao giờ?
Em đêm em bước trong mơ
Đêm đêm em lại thấy thờ dưới trăng
Chuyện trò cùng với chị Hằng
Thu nay biết có vui bằng thu xưa?
Hay là vui lại đồ mưa
Khóc cho ước đứt mối xưa lòng ông
Bé Thu nước mắt lưng tròng
Ông trời chỉ ác hết mong vui đùa
Uớt đèn bé chẳng tiền mua
Lấy gì bé xách trong mùa Trung Thu!
Khóc rồi bé lại mách u:
— U ơi! Có phải trời hù bé không?
U bèn ôm bé vào lòng
— Chò con có vậy cũng mong làm nghề!

Ai bảo lánh cô hay khoe
Cho nên trời mới đồ ghè mà trên
Bé biết là u máng yên
Giả đồ hồn dỗi khóc nhiều hơn lên
Nào ngờ u cũng vờ quên
Bỏ đi xuống bếp, để «ên» bé ngồi
Không thèm năn nỉ lòi
Mặc cho bé khóc đã thôi — bé chưa
Sáng ngày chẳng dám dậy trưa
Đợi u đi chợ, bé thưa u rằng:
— U ơi! U có nhớ chăng?
Hôm nay mười bốn ông trăng gần tròn
U mua đèn khế cho con
Đêm nay có hội bé còn đi chơi
Trống đình làng điểm dài hơi
Con lân nó múa thích ơi ời là...
U ừ lòng bé nở hoa
Trung Thu Tết trẻ ai mà dành nợ
Trăng trong em tập làm thơ
Tả con thơ bạch đằng chờ Hằng Nga
Chú Cuội ngồi gốc cây đa
Bỏ trâu ăn lúa kêu cha ời ời!
U xem u bỗng kêu trời:
— Con u giỏi quá cấp lời ca diêu!
Sao không tả cảnh trăng sao
Tả chỉ chú Cuội, chú gào gọi cha
«Quê cơ» bé ngả mặt ra
U cho miếng bánh giáng hóa bé con
Sang mười lăm ông trăng tròn
Bây giờ nhớ mãi vẫn còn Trung Thu.

TRIỀU-DƯƠNG

(một con vật nhỏ thuộc về loài chồn ở Ấn Độ, sống trong hang đất hay hốc cây, chuyên ăn thịt các loài bò sát), Công đức Khi», người phụ tá của hân gặt đầu tán thành và tiếp lời:

«Tôi đã được chứng kiến một đàn khi vừa kêu chí choé vừa đập chết bằng cành cây và chọi đá một con rắn Cò-Ba lớn».

Chúng tôi tới Đê-Ly (Dehli) rồi đi đến Mót-Bon (Morbund) cách Đê-Ly khoảng hơn 20 cây số là một nơi đặc biệt, phi thường trên thế giới, làng này có khoảng 2.400 dân phần đông là những người chuyên nghề dụ rắn. Bá Bự nói:

«Thật là một nơi huyền ảo! Họ có một nơi đào tạo người dụ rắn giống như là một trường Đại Học bắt rắn, có riêng một triều đình gồm lối 20 bộ lão thành thạo nhất trong nghề bắt và dụ rắn của khắp xứ Ấn Độ, họ còn một hội gọi là «Hội Liên Kết Những Người Dụ Rắn Ấn Độ».

Khi sắp tới, làng Mót-Bon hiện ra trước mắt chúng tôi, một dãy mái nhà bằng mạ trông giống như những lều làm bằng gạch nung của dân Mễ-Tây-Cơ. Một đám đông dân làng hiếu kỳ bu quanh chúng tôi, một người đáng mặt khách khứa tên là Gia-Vi (Ravi) tiến lại chúng tôi nói bằng tiếng Anh rành rõi:

«Tôi sẽ dẫn các Ông đến Mô-Gi-Na (Mojinah), thủ trưởng của chúng tôi.»

Rồi anh ta dẫn chúng tôi đến trước một ông già có chòm râu bạc dài, ông già chào chúng tôi theo kiểu bản xứ và nói bằng tiếng Ấn-Độ nhưng Bá-Bự dịch lại cho tôi hiểu:

«Ông nói phần lớn những người dụ rắn ở đây đều là người Ấn-Độ giáo, đối với họ thì rắn Cò-Ba rất được kính nể cũng như đối với Bò vậy. Khi họ bắt được 1 con rắn Cò-Ba họ hứa sẽ thả con rắn trong vòng 6 tháng, điều này trái ngược hẳn lại với những bạn Hồi Giáo của chúng tôi, đối với họ việc bắt rắn chỉ là một kế sinh nhai không được lương thiện lắm.»

Gia-Vi nói: «Ngày thả rắn là một ngày lễ trọng. Trước hết chúng tôi phải cọ rửa sạch sẽ chỗ đất thả rắn, bày thịt và sữa trước mặt rắn, làm lễ độ nửa giờ, xong chúng tôi đặt rắn quay lưng về phía rùng. lại đặt thịt và sữa trước mặt rắn rồi để cho rắn tự do bò đi.»

Một người khác nói: «Rắn Cò-

NGƯỜI DỤ RẮN

(tiếp theo trang 16)

Ba thật là linh thiêng, chúng đã che chở cho Tể Nhân Kít-Na (Krisna) trong lúc nguy khốn, chúng cũng che chở cho chúng tôi nếu chúng tôi không đối xử tàn nhẫn với chúng». Gia-Vi gặt đầu và nói tiếp theo: «Nếu một rắn Cò-Ba bị chết bởi một tai nạn, nó sẽ được làm một đám táng lớn như người ta vậy.»

Trong thời gian lưu tại đây tôi tình cờ được gặp một người huấn luyện trẻ con bắt rắn. Ông ta vóc người cao lớn có bộ ria mép vênh, nhọn, và rậm, tôi nghĩ muốn xem một buổi dạy bắt rắn, ông gặt đầu đồng ý và gọi lớn bằng tiếng địa phương, một lát sau, một bầy trẻ túa ra từ những ngôi nhà gần đó, chúng đứng thành vòng tròn bao quanh chúng tôi, hai đứa trẻ ngồi ở giữa, một đứa đầu đàn đeo lưng lạng bên mình chiếc sáo nhỏ. Ông thầy hô lớn: «Cò-Ba!», một người lớn mở nắp một chiếc rọ đan bằng mây, bên trong một con rắn Cò-Ba bắt đầu trườn từ từ ra khỏi rọ bò về hướng một bụi cây gần đó. Ông thầy ra lệnh: «Hãy bắt lấy!», một đứa trẻ vội cúi xuống, nhặt chiếc gậy nằm dài bên cạnh bàn chân, đuổi theo con rắn, dùng gậy dim đầu con rắn xuống mặt đất, thần nhiên như đang nhón tay bắt một con bướm, rồi nhặt bỏ con rắn vào chiếc rọ như cũ. Gia-Vi hãnh diện bảo với tôi: «Thằng bé đó tên là Ban-Ri (Banwari) chỉ vài năm nữa nó sẽ trở thành một người bắt rắn lành nghề như những dân bắt rắn thành thạo ở Ấn Độ».

Ngày hôm sau khi tôi tới nơi đã trông thấy một đám đông tụ tập trên một khoảng đất trống để xem một cuộc đọ tài giữa hai con vật: con Chồn Mơn-Gu (Mongoose) và con rắn Cò-Ba (Cobra). Con Mơn-Gu, một con vật nhỏ bé, với đôi mắt sáng rực đang chạy loạng quạng ở một đầu dây buộc từ chân nó đến một bụi cây gần đó. Tôi lại bên con chồn đưa tay khê vuốt lên bộ lông mượt của nó, con vật như hiểu biết, gục đầu, chúi mũi vào lòng bàn tay tôi, tôi không tin rằng con vật bé nhỏ này lại có thể giết chết được một con vật ghê sợ nhất trên mặt đất. Hai người, một người đang phòng mồm thổi sáo, một người đang giờ cao tay vỗ mạnh trên mặt

trống, họ đang dạo một khúc nhạc khai mạc như để kích thích tinh thần hai con vật. Điệu nhạc trở nên điên cuồng hơn, bỗng nhiên bằng một tay, người thổi sáo lật vọi chiếc nắp của một chiếc rọ đặt trước mặt rắn, đầu một con rắn Cò-Ba mới bắt được chồm thò lên, rồi nhô hẳn khỏi miệng rọ, trông thấy con chồn, tức thì nó dựng đứng thẳng thân mình màu nâu sậm và sẵn sàng ở thế tấn công. Đôi mắt tròn chiếu thẳng vào đối thủ một cách dữ tợn, chiếc lưỡi nhỏ và dài thè ra thụt vào chập chờn như một vệt sáng đen, bằng một chiếc gậy, một người chọc con rắn, huyết sáo khích nó bò ra khỏi rọ trườn trên mặt đất vàng sậm. Người đánh trống bèn cời dây trời cho con chồn, con chồn lao mình về đằng trước, con rắn bèn mở phóng về con chồn, con chồn nhanh nhẹn tránh được nên con rắn mở trượt mắt thẳng bằng, con chồn bèn phóng tới bên cổ họng nâu sậm của con rắn cách xa khỏi tầm cắn của đôi hàm dữ tợn, treo mình ôm ghi lấy cổ rắn, con rắn giận dữ quật mình bên này bên nọ, cổ vung vẩy đề quật con chồn xuống mặt đất. Một lát sau khúc mình con rắn quán chặt lấy thân hình mảnh dẻ của con chồn, nhưng bằng một phản ứng nhanh trí, con chồn ghé hàm răng nhọn sắc cắn sâu vào lưng con rắn, khúc tròn đang xiết chặt tự nhiên thấy lỏng hẳn ra, con chồn liền thoát ra xa một lúc như là một võ sĩ tạm rời võ đài trong giây lát nghỉ dưỡng sức, trong khi ấy những nhạc công vẫn chơi nhạc một cách cuồng nhiệt, thân mình họ lắc lư theo tiếng nhạc. Trận đấu lại bắt đầu, lần này con chồn đổi chiến thuật: nó thu gọn mình, lấy thẳng bằng rồi vọt mình bám chặt lấy hàm dưới con rắn treo mình đu đưa bên mình con rắn, con rắn hung hăng quật tới quật lui, Bá-Bự nói với tôi: «Con chồn thật là tinh khôn, nó giống một nhà triết học, trong khi chiến đấu nó vẫn giữ bình tĩnh trái lại con rắn thì nóng nảy, thịnh nộ, không kìm được tức giận khiến cho máu dồn lên đầu và trở thành mù quáng». Con rắn mỗi lúc một yếu dần, chỉ một lúc nữa là nó sẽ chết, tôi vội ngăn chặn cuộc đấu lại vì tôi không muốn nhìn thấy máu con Cò-Ba chảy nữa, thêm vào đó tôi tin chắc rằng nó đã nhìn thấy tôi đôi lần vì vậy hình ảnh tôi đã được thâu trong đôi mắt nó và tôi không muốn con vợ nó theo dõi tôi để báo thù.

VĂN VIỆT

TRUYỆN TRÌNH THẨM

BỨC THƯ MẤT TRỘM

« Nguyên tác của EDGAR POE

« Phiên dịch của THU AN

(tiếp theo)

— Anh lầm rồi đấy. Tôi biết hẳn ta rõ lắm, hẳn ta vừa là nhà thơ, vừa là nhà toán học. Vì là thi sĩ và nhà toán học, nên hẳn phải lập luận đúng, chứ nếu chỉ là nhà toán học không thôi thì chắc hẳn sẽ không lý luận gì hết thảy là hẳn sẽ phải chịu thua viên cảnh sát trưởng.

Tôi nói:

— Ý kiến của anh như vậy thì thật là làm tôi phải ngạc nhiên, vì nó trái với tất cả mọi người. Chắc anh không định vụt vào sọt rác ý kiến mà hàng bao nhiêu thế kỷ người ta vẫn nuôi nấng, là lý luận của các nhà toán học phải là tuyệt hảo chứ?

Đỗ Văn trả lời:

— Ta có thể đoán chắc rằng tất cả những ý tưởng của quần chúng, những công lệ đều là vô vàn, vì chúng thích hợp với quá nhiều người, nghĩa là chúng lầm thường không đáng kể. Các nhà toán học lại còn cố gắng tuyên truyền thêm cho quần chúng tin tưởng một cách lầm lẫn như vậy nữa, và dẫn rằng người ta tưởng là đúng, nó cần hoàn toàn sai lầm. Giả tí như ngay trong toán học, còn có nhiều danh từ được dùng sai chỗ nữa, còn nói chi. Vậy không thể bảo rằng hề cử học toán là lý luận đúng được. Chẳng cần nói đâu xa, nói về hóa học thôi, cộng hai chất lại thì 2 chất tổng hợp không giống như tổng số hai chất đề riêng ra. Về vật lý, hai động cơ nếu ghép chung với nhau thì chưa chắc rằng công suất của chúng đã bằng tổng số của hai công suất lúc đề chúng riêng v.v... Có rất nhiều điều như vậy, toán học chỉ đúng một cách tương đối mà thôi.

Ngừng một chút, Đỗ Văn tiếp:

— Tôi muốn nói rằng, nếu tên bộ

trưởng chỉ là một nhà toán học không thôi, thì ông cách sát trưởng khỏi cần phải đoán hời ý kiến tôi làm gì, nhưng vì hẳn ta vừa là nhà toán học vừa là thi sĩ nên khả năng của hẳn tôi xuất sắc hẳn. Tôi biết hẳn là một tên nịnh thần và chuyên gây ra các vụ rắc rối. Tôi nghĩ rằng một người như vậy phải biết rành về các phương pháp của Cảnh sát. Vậy tất nhiên hẳn đã đề phòng sẵn những vụ lặt vặt của người hẳn và ta đã thấy điều đó được chứng nghiệm. Tôi cho là hẳn cũng phải đề phòng những vụ khám nhà. Những vụ đi vắng nhà về đêm của hẳn mà cảnh sát cho là may mắn để đưa đến thành công cho họ, thì tôi lại chỉ cho rằng đó là thủ đoạn của hẳn. Cố ý để cảnh sát lặt vặt và để họ tin tưởng rằng bức thư không có trong nhà tư của hẳn mà thôi. Tôi cảm thấy hẳn hiểu biết hết cái lối tìm kiếm của Cảnh sát, vậy hẳn không thể nào sử dụng một chỗ dấu tằm thường như vậy. Hẳn ta phải hiểu rằng chỗ dấu càng phức tạp, càng kín đáo thì lại càng dễ bị cảnh sát dò ra, vậy hẳn phải nhắm cái gì tầm thường, giản dị hơn hết mới đánh lừa được họ. Anh có nhớ hôm đầu tiên mà viên Cảnh sát trưởng đến đây không, lúc tôi nói rằng có lẽ điều bí mật trở nên quá đối bí hiểm phải chăng chính là vì nó giản dị quá, và anh có nhớ ông ta đã phá ra cười như thế nào không?

Tôi nói:

— Có chứ, tôi nhớ rõ ông ta đã cười ngật ngèo. Tôi đã tưởng chừng như ông ta sắp khùng vì cười đấy.

Đỗ Văn tiếp:

— Tôi càng nghĩ về trường hợp của D, tôi càng cảm thấy rằng ông ta phải dùng tới cách dấu bức thư nào mà hết sức lạ lùng, cách dấu dễ thấy đến nỗi như là không cần phải dấu nữa — vì như anh biết, những người tìm kiếm chỉ hay đi tìm những chỗ bí ẩn hóc hiểm thôi, chứ nếu nó lộ lộ ra trước mắt thì lại gà mờ, không thấy được.

Với ý nghĩ này, tôi đến thăm D với một cặp kính xanh trên mắt. Tôi gặp D đang ở nhà, vừa ngáp vặt, vừa dạo quanh quần và làm ra vẻ chán đời lắm. D có lẽ chính là hoạt động nhất lúc này đây, nhưng ông ta không bao giờ muốn cho ai biết điều đó cả.

Để cho ông ta khỏi nghi ngờ, tôi giả tăng nói là mình bị đau mắt nên phải đeo kính màu, nhưng sau cặp kính, mắt tôi ngó nhìn cần thận khắp nơi trong căn phòng, trong lúc giả bộ rất chú ý vào câu chuyện đang nói với

ông ta.

Tôi để ý nhất đến một cái bàn giấy thật rộng, trên đó đầy nhóc những thư từ và giấy tờ đủ loại, với vài nhạc cụ và vài cuốn sách. Ngắm kỹ một hồi không thấy có gì khác lạ đáng nghi cả. Sau khi đã nhìn hết lược cáo phòng, tôi trông thấy một cái túi đựng hồ sơ bằng da treo trên tường, có viền gỗ kiểu cọ chung quanh và treo bằng một sợi dây bằng bản thiu lên một cái đinh đồng, phía trên bậc lò sưởi. Cái túi đó có ba bốn ngăn, đựng đầy sáu tấm danh thiếp và một bức thư độc nhất. Bức thư đó trông có vẻ rất phau nát lấm thiu. Nó gần như sắp rách ra ở ngay chỗ giữa như là người ta đã định xé nó đi rồi lại thôi, như đó là một vật vô giá trị. Trên phong thư có gắn xi, và tên người gửi chính là gia đình họ D, nét chữ là tuồng chữ đàn bà rất tinh vi. Người ta liệng nó ở đó như tuồng khinh thường, trong một ngăn trên của túi đựng hồ sơ đó.

Vừa trông thấy bức thư đó là tôi biết ngay nó chính là vật mình muốn tìm. Tất nhiên bề ngoài trông nó khác hẳn với bức thư mà viên cảnh sát trưởng đã tả cho mình nghe hôm trước, vì bức thư kia, xi gắn nhỏ và màu đỏ, mang tên người gửi là gia đình S, còn bức thư này, xi lại màu đen và to tướng, người gửi lại họ D... Ở đây tuồng chữ viết trên bao thư nhỏ nhắn, do tay đàn bà viết, còn ở kia là một tuồng chữ cứng cáp, gửi cho nhân vật trong triều; hai bức thư chỉ giống nhau có mỗi một điểm, đó là khuôn khổ của chúng bằng nhau. Nhưng chính vì sự khác nhau quá rõ rệt ấy của chúng, và bức thư lại quá đối bản thiu, nhàu nát, trái với thói quen của D là người rất ngăn nắp, khiến cho tôi nghi ngờ D quả có ý định muốn đánh lạc hướng của những kẻ tò mò, bề ngoài làm như đó là một thứ tài liệu vô giá trị, và được đặt dưới mắt tất cả những ai ra vô đúng như điều tôi đã nghĩ là D sẽ phải sắp đặt như vậy, để không ai ngờ vực gì nữa cả.

(Còn nữa)

— Tiền bạc cho ta những phút vui nhưng không cho ta hạnh phúc
HENRI K. IBSEN

— Phải đợi ngày cuối cùng của một người rồi mới biết họ có hạnh phúc không?

SOP HOCLE

Thúy tìm được căn nhà của di Dung không mấy khó khăn. Căn nhà nằm khiêm nhường ở tận cùng một con ngõ hẹp, bên ngoài là một hàng rào gỗ đơn sơ, qua một khoảng sân trảng xi măng bé tí teo rồi tới ngay một khuôn cửa ra vào sơn xanh đóng im ỉm. Bốn bề vây quanh là nhà cửa san sát. Nhà thuộc đủ loại, đủ kiểu, cái thụt ra, cái lôm vào, lối xây cất bừa bãi này làm con đường lồi lõm từ ngoài phố dẫn vào trở nên ngoằn ngoèo và chật hẹp. Không một chỗ đất trống khoảng khoát. Không một lùm cây xanh. Mắt Thúy chỉ bị ngợp lên vì những tấm mái tôn bắt ánh sáng chói lòa của một buổi trưa hừng hực nóng. Bây giờ thì Thúy mới cảm thấy tiếc nuối xa xa bầu không khí êm ả của khu vườn đằng sau nhà luôn luôn tắm hơi mát và âm của những rặng dừa có đường gương chạy ngang nhện ở ven sông. Thúy cảm thấy mình như một con蝶 đang nhón nhơ ngoài đồng cỏ bỗng nhiên bị thả vào trong một cái hộp kín. Đem cái ý nghĩ này mà viết vào thư cho con Thu, chắc nó sẽ tức cười lắm. Hồi trước ở nhà, hai đứa cứ cãi nhau hoài về cái thú ở tỉnh với cái thú ở nhà quê. Thu bám riết lấy lập trường của mình nhưng không đủ lý lẽ để cãi lại bao nhiêu là lý do mà Thúy nại ra về những cái tiện nghi ở tỉnh. Thúy cãi sủa sủa như chính Thúy đã ở tỉnh lâu năm. Thúy cũng làm như thế nếu đời Thúy mà biết trước phải chôn vùi mãi mãi ở bên bờ cát trắng ven sông, thì «thì tao đâm đầu xuống sông chết quách cho rồi».

Bây giờ dòng sông bao la chảy qua vườn sau nhà của Thúy chỉ còn một đôi chút hơi hướng trong đôi thùng nước mà một vài người đàn bà lam lũ vừa gánh đi qua. Nước sóng sánh trào ra ngoài từng giọt in thành từng vệt lốm đốm trên nền đất khô queo. Thúy nhìn theo dấu chân nặng nề của họ mà cảm thấy cơn khát càng làm se thêm vành môi. Thúy hạ hai cái va li xuống đất và rụt rè gõ cửa. Di Dung xuất hiện qua khuôn gỗ với cặp mắt mở to đầy kinh ngạc. Rồi di reo lên mừng rỡ, tiếng reo làm Thúy nhớ đến tiếng của con Thu ở nhà. Sự vui vẻ, nồng nhiệt của di làm Thúy quên hết những ý nghĩ phiền muộn từ lúc đặt chân lên con đường đi vào ngõ. Thúy tìm thấy ngay ở di một sự bám víu, yên ổn. Trong lúc di quay vô trong kheo nhéo gọi lũ em của Thúy, thì Thúy đã lách qua cánh cổng gỗ để bước vô nhà. Từ nay, Thúy sẽ ở đây, sẽ quen thuộc với

NHỮNG DẤU CHÂN CHIM

Truyện dài của NHẬT-TIẾN

(khởi đăng từ số 103)

nền đá hoa sáng bóng này, sẽ gần gũi với nếp tường quét màu xám nhạt treo rải rác những tấm lịch, những bức tranh sắc sỡ đủ màu.

Trong phút chốc, di Dung đã đến bên cạnh Thúy. Mắt di vẫn đượm đầy vẻ kinh ngạc. Vành môi xinh xắn của di cong tròn lên, để lộ hai hàm răng trắng bóng... Di túm chặt lấy bàn tay của Thúy giờ lên, rồi di nói bằng giọng ròn rã:

— Ô!... Cái con bé này!... Sao mày lớn quá thế vậy hả bay!

Thúy bẽn lẽn mỉm cười. Trong lòng Thúy nhen nhúm một niềm hân diện. So đo ra, Thúy cao cũng gần bằng di. Nhưng ở di, Thúy thấy có một dáng dấp tròn vẹn, như một bông hoa đang ở thời kỳ phôi sắc và hương toàn diện.

Hồi còn đi học, di đã nức tiếng là hoa khôi. Thấy không ý niệm nổi về đẹp của di khi còn là con gái bởi hồi nhỏ Thúy không quan tâm đến điều đó. Nhưng ít năm gần đây, khi đi theo chú Khang về thăm ba má ở quê nhà, Thúy thấy rõ là những lời khen tặng của mọi người quả thật không uga. Con Thu nhận ra điều đó trước cả Thúy. Nó phát biểu khơi khơi:

— Chú Khang là họa sĩ có khác. Hèn chi chú chọn di Dung làm «cái nửa còn lại của mình».

Thúy hỏi:

— Cái nửa còn lại là cái gì? Ai đây mày cái ngôn ngữ đó?

Thu đầu mồm:

— Em mới đọc trong một tờ

tạp chí nè. Họ bảo mỗi người khi sinh ra chỉ là một cái nửa chưa toàn vẹn. Do đó họ phải đi tìm nhau để kết hợp thành vợ chồng. Đôi vợ chồng nào không hợp nhau, đó là họ đã nhận diện lầm lộn khi ghép lại với nhau. Như trò chơi cặp bồ của con nít vậy.

Lần đó Thúy đã tròn mắt lên nhìn «con ranh con». Thúy tự hỏi cái đầu óc bé tí teo của nó, không biết làm thế nào nó có thể vừa chứa những nghịch ngợm con nít đầu làng cuối xóm, vừa chứa những ý tưởng già nua chỉ dành cho giới người lớn. Con nít thời nay khôn hơn con nít ngày xưa rất nhiều. Ba vẫn nói thế. và con Thu là một trong những «típ» đáng sợ đó.

Thúy không được đọc tận mắt về cái ý tưởng ngộ nghĩnh ấy, nhưng Thúy được nghe ở Thu thì cũng vậy. Và ngày hôm sau khi thấy di Dung với chú Khang sống đôi di dưới vườn dừa, Thúy thấy lời của con Thu thế mà có lý. Hai cái nửa ấy quấn quít nhau đầy vẻ yêu thương, như ý muốn của Thượng Đế, như Thượng Đế đã an bài từ kiếp trước, và như họ đã may mắn tìm thấy đúng là của nhau để mà kết hợp. Chỉ tiếc rằng sự kết hợp ấy không mấy bền chặt, vì cái nửa của chú Khang đã đứt gánh lia đời, bỏ lại cho di Dung tất cả mọi nỗi chua xót, bàng hoàng. Năm nay di vẫn còn trẻ, mới ngoài 30. Con sâu muộn vẫn vương trên vầng trán phẳng lì, nói cho ngay, đã làm cho Thúy thấy di trở nên có vẻ đẹp nào nùng mà Thúy ví như di là một đóa hồng nhưng đang ở thời kỳ sắc toàn diện giữa bầu trời đượm đầy hơi thu âm ỉm.

Di đón Thúy với tất cả niềm hân hoan nồng nhiệt. Nụ cười của di vẫn còn nhiều nét hồn nhiên để lộ hai hàm răng trắng bóng. Thúy thấy khoảng cách biệt giữa Thúy và di được san bằng một cách nhanh chóng. Trong lúc Thúy cúi xuống làm quen với thằng Quảng, con Quỳnh thì di lăng xăng dọn dẹp đồ đạc và chỉ cho Thúy phòng riêng của mình. Đó là căn phòng trước đây chú Khang vẫn dùng để chứa những dụng cụ linh kính về ngành hội họa của chú. Hồi chú chưa mất, nó là thế giới của riêng chú, thế giới mà di Dung vẫn nói đùa với nó mọi người là «dơ dáy như cái chuồng heo không bao giờ thêm bước chân vào».

(Còn nữa)

Em T.V.T, Quận 8 : Lớn rồi, phải trăm tít, suy nghĩ cho chín chắn chứ em!

Em L.T.L, Cần Thơ : Em nên tìm một chân kèm trẻ, hay dạy trong trường Tiểu học em sẽ còn dư được một buổi để đi học. Máy nơi em định nhờ chị thì người ta đều có đủ nhân viên rồi. Chị rất tiếc không làm gì giúp em được. Đáng vậy thôi em ơi! Thời gian này đời sống khó khăn nhất, vì là giao thời của chiến tranh và hòa bình. Mọi sự còn chưa ổn định. Chờ đợi vậy em nhé.

Em Hoàng Linh Sơn, Ba Xuyên : Thư trước giá em ghi rõ là Việt Quốc Hùng lớp 9A6 trung học Hoàng Diệu Ba Xuyên có phải đủ tiền tem không, em nhé.

Em Bùi Đức Tính, Phan Thiết : Bài của em có 15 sáng kiến. Báo tặng đã gửi ngay, các bạn đã nhận đủ. Nếu em không nhận được là tại riêng em bị thất lạc. Tòa soạn đã gửi bù số khác rồi, em nhận được chưa?

Em Khương V.L(TL), Saigon : Bài vở đều do chú N.T. lựa, em ạ.

Em Nhật Nam, Nha Trang : Bộ QG GD thuộc Saigon I. Rất tiếc hôm em về Saigon chị không gặp. Sắp về nữa không hả em.

Em T.H.L, Cần Thơ : Nếu em học nhảy, chị sợ khi đi thi, khó đậu lắm. Ngoài ra còn vấn đề chừng chỉ học trình phải có đủ, không học đều, kẹt lắm em ạ.

Em Nguyễn Đình Cúc, Bình Định : Em chép theo mẫu phiếu ở trang 12 số 106 em nhé.

Em Tiểu Mây, Biên Hòa : Em đã học không đúng phương pháp. Phải phân chia thời giờ và theo cho sát, đừng thức khuya quá mà hại óc. Vấn đề đi họp thì em cũng lại quan niệm sai rồi. Trước nhất là phải học đã chứ. Học giỏi, dư thời giờ mới đi làm việc thiện. Thầy và bạn em đúng đó. Em hãy tạm ngưng sinh hoạt, để thời giờ lo học hành đi đã. Em cãi lời thầy như vậy không phải là bệnh vực lập trường TN đâu. TN là tờ báo giáo dục, luôn luôn cổ vũ cho sự học, mong mỗi các em chăm học. Chính việc đọc báo TN cũng là một khía cạnh của giáo dục đó, nghe em.

Em Kim Nhung, Hậu Nghĩa : Một năm báo dài hạn là 2800đ, cước phí do tòa soạn chịu em ạ.

Em Bướm Vàng, Dalat : Tòa soạn đã gửi số 96 em nhận được chưa? Cho chị kính lời cảm ơn thầy Việt Văn em nhé.

Em Huỳnh long Giang, Trảng Bàng : Cuốn Thuở mơ làm văn sĩ của chú Nhật Tiến đã phát hành lâu rồi. Em gửi mua ở nhà sách Khai Tri, 62 Lê Lợi, Saigon 1, chắc chắn sẽ có em ạ.

Em Trương minh Quân, Gia Định : Thiệu Nhi không nhận truyện dài, đừng gửi em nhé.

Em Giang hôn Văn, Cần Thơ : Em có tâm hồn trong sáng tuyệt vời, đáng quý lắm em ạ.

Em Bích Vân, Saigon : Em ngây thơ quá đi thôi. Chắc là em Bất Mãn đã hiểu rồi. Nếu Bất Mãn biết em gửi lời chúc tốt đẹp như thế, thì Bất Mãn sẽ cảm động lắm đấy. Nhờ em chuyển lời cảm ơn của chị tới cả gia đình, em nhé.

Em Phan Duy, Chợ Lách : Bài cũ lẽ đã được đóng bộ rồi em ạ.

Em Kiều Nga, Phan Rang : Thư và bài đừng viết chung một tờ giấy. Và bài phải viết vào một mặt giấy thì mới có thể sắp chữ được em ạ.

Em Trường Giang, Rạch Giá : Chị Mai Loan đã chiều em mà lời nói thật nửa giả, chứ không hoàn toàn thật nữa. Vui lòng rồi chứ. Bài hình do chú Vi Vi chụp, chứ không phải tranh vẽ. Thôi, huề với với hàng Mộng đi, em nhé.

Em Hoàng Thụy Phương, Saigon : Chuyện tức cười vậy mà cấm chị cười thì có độc tài không cơ chứ. Chủ nhật ra vườn Tao Đàn chơi, có khi gặp chị đó nghe em.

Em N.V.N, Chợ Mới : Muốn mua sách, em gửi thư về nhà sách Khai Tri. Chị không biết gì về vấn đề giá cả sách, nên không trả lời được em ạ.

Em Tuyết Hạnh, Dalat : Bỏ thư ngày nào cũng được em nhé.

Em Uyên Uyên, Hiếu Thiện : Không đi sinh hoạt mà vẫn ngoan ngoãn thì vẫn là Thiệu Nhi kiểu mẫu như thường, em ạ.

Em Trần minh Châu, Saigon : Bài bị xé và bôi mực lên là vì kiểm duyệt. Vụ đó có bá cáo trên các số nằm trong bộ II. Báo bộ không bán dài hạn, nghe em.

Em Hoài nguyên Giang, Đà Nẵng : Chị rất buồn thấy các em ấy vì ganh đua mà tới sứt mẻ tình đoàn kết gia đình như vậy. Tinh thần thượng võ đề ở đâu em nhỉ. Em nên bàn với Mừng Hoàng Vu tìm cách hòa giải đi em nhé.

Em Thụy Lan, Biên Hòa : Em nên đọc cuốn «Trút nỗi sợ đi». Có người tự trấn tĩnh bằng cách lấy móng tay cái bấm vào đầu ngón tay trở rồi tự nhủ rằng: «Tất cả mọi người này đều đang ngủ hết rồi». Em thử thì nghiệm coi sao em ạ.

Em Bạch Minh, Saigon : Em thử tới mấy trường lớn hỏi coi trường nào có ban C thi học. Nếu không, em có thể học ban A. Chủ nhật nào rảnh, ghé vườn Tao Đàn từ 8g đến 12g sẽ gặp GDTN sinh hoạt em nhé.

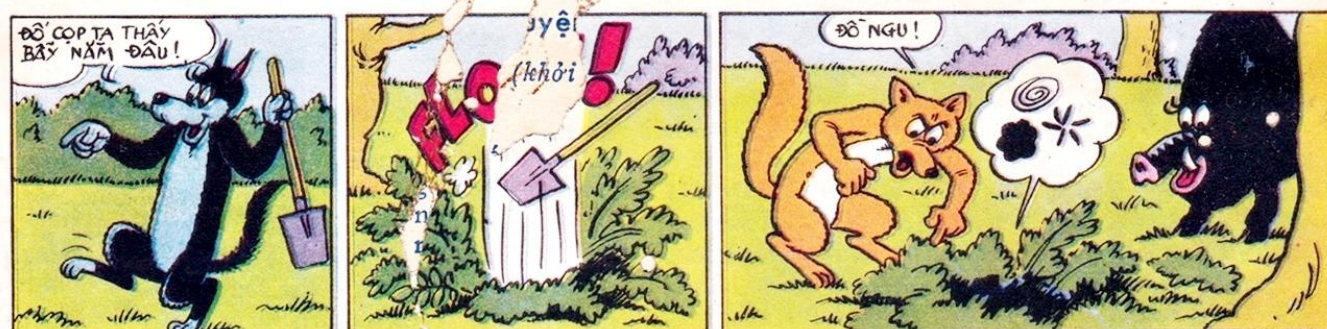
Các em : Trịnh công Truyền, Tam Kỳ — Trần quốc Hùng, Cai Lậy — Hùng Nhũ, Phan Thiết — Trần Hòa, Phan Rang — Kiều thị Thuận, Ba Xuyên — Trần trấn Trán, Tây Ninh — Nguyễn gia Kiêm, Đà Nẵng — T.T.B — Huỳnh Cường, Nha Trang — Mộng Uyên Long, Kiên Giang — Huỳnh Dũng, Nha Trang Lưu Ly Tơ, Diên Khánh — Du Lê, Qui Nhơn — Đặng Linh, Quảng Tín — Mai Thi, Saigon — Vũ Nam Thành, Saigon — Đặng Lê Minh, Long An — Phạm Liên, Saigon — Diễm Quỳnh, Saigon — Trần Hoàng Thủy, Qui Nhơn :

Chị đã nhận được thư. Hãy cười và nổi vòng tay lớn với các bạn trong khu Đại Đoàn Kết này các em nhé.

Thương mến tất cả các em
Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH

BÀI NHẬN ĐƯỢC CỦA CÁC EM (tt)

Cô Non, Hoài Ngọc, Uyên lộc Thảo, Việt Tường, Hùng Nhũ, Mộng Du, Thiên bất Hủ, Việt quốc Hùng, Hoàng kim Minh, Trương Thanh, Hòa Bình, Hoàng Vu, Hoa châu Thổ, Chánh trung Lý, Rong Tím, Rong lá Mơ, Thiên Nam, Nguyễn Lạc, Hà lệ Khanh, Trương long Phú, Thái thị Bích, Hoàng tuổi Ngọc, Đặng ngọc Khoa, Thu Hằng, Vĩnh Nguyên, Phan phước Đạo, Thủy Khanh, Lê tiểu Thơ, Dung kim Anh, Thụy Hòa, Lê Trung, Đoàn Thụy, Đoàn thị Anh Đào. Hoài linh Vũ. Cổ Biếc, Phan hữu Tâm, Võ thế Nhân, Trương ngọc Côn, Lê quang Uy, Anh Đào, Hoàng Diệp, Nguyễn mai Phương, Hoàng Nga, Ka bình Phương, Nguyễn thị Dung, Trần văn Thanh, Tê Tê, Hồng Mai, Lý thị Lan, Phạm Liên, Hoài ngọc Thu, Lê thị Kim Thu, Nguyễn văn Ai, Chu ngọc Huỳnh, Diệp mộng Trang, Nguyễn vũ Bích Thủy, Bơ ti Nguyệt, Nguyễn Cúc, Lê nguyên Ai Khanh, Lê hồng Vũ Phương, Ngu Yến, Trịnh công Truyền, Nguyễn phi Hùng, Phạm Hải, Uyên Uyên, Trúc Uyên, Hoàng Thụy Phương, Lưu phước Hòa, Vương anh Dũng, Ai Duy, Hoài nguyên Giang, Hạ Giang, Thúy Minh Hồ thị Nguyệt Thanh, Khương Vũ, Thụy Mây, Nguyễn tiểu Thư, Hạ Kim, Nguyễn thị Kim Cúc, Mộng uyên Long, Hoàng đức Thanh Kiên, Quốc Cường, Vy Ty, Tê Tê, Dương ngọc Thành, Lâm gia Trang, Nguyễn thị Hồng, Thập Cẩm, Đặng kiên Cường, Trần văn Lâm, Trịnh minh Đức, Phạm Hải, Chấn, Trương xuân Huy, Phi Phi, Tuấn Anh, Nguyễn biểu Thi, Thụy Mây, Hoàng Diệp (b.n Nguyễn Du), Hạ Kim, (GL), Nguyễn thị Kim Cúc, Bích Thy.

In tại in riêng của Thiếu Nhi tại số 159 Thiệu Trị, Phú Nhuận.